

شیر و خورشید، هلال، صلیب و کریستال سرخ: به سوی یک راه‌کار فراگیر برای مسئله نشان

فرانسوا بوگنیون*

دیباچه

در مناقشات متوالی و طی سال‌های متمادی، میلیون‌ها نفر از قربانیان جنگ یا بلایای طبیعی - مجروحان، کشتی‌شکستگان، زندانیان، پناهندگان و جوامع بلازده - نشان‌های صلیب سرخ و هلال احمر را به عنوان نماد حفاظت در برابر خشونت، جنگ یا رفتار خودسرانه دشمن، امید به جلب کمک در یک گرفتاری عمومی و امید برای احیای روابط دوستانه دیده‌اند. اما از هنگام تصویب این نمادها، که هر دو به عنوان نشان‌هایی برای مصونیت برای خدمه

* فرانسوا بوگنیون، مدیر حقوق بین‌الملل و همکاری‌های بین‌المللی جنبش در کمیته بین‌المللی صلیب سرخ است. (fbugnion.GVA@icrc.org)

هدف این مقاله ارزیابی تاریخی مسئله نشان و ترسیم دورنمایی برای حل مسئله‌ای است که به مدت بسیار طولانی بلا تکلیف مانده است. این مقاله به بررسی تحولات و گام‌هایی می‌پردازد که تا اکتبر ۲۰۰۴ برداشته شده است.

فصلنامه مطالعات بین‌المللی، سال یکم، شماره ۳، زمستان ۱۳۸۳، صص ۱۴۴-۷۳.

پزشکی نظامی و غیرنظامی در هنگام جنگ و به عنوان علائم متمایزکننده برای جمعیت‌های هلال احمر و صلیب سرخ به کار برده می‌شوند، همواره منشأ مشکلات و موضوع بحث بوده‌اند. یک سلسله مباحث - عموماً با روح تساهل و با اراده یافتن یک راه‌حل جامع - صورت گرفته‌اند. اما آنها همچنین آمیخته با یکسری بهانه‌های موجه و ناکامی‌هایی بوده‌اند و گاهی اوقات واکنش‌هایی احساسی و عدم درک صحیح بر این مباحث سایه افکنده است.

چند سال پیش جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر یک سری مذاکرات تازه بر سر مسئله نشان‌ها را با هدف یافتن یک راه‌کار فراگیر برای مشکلی که مدت زمانی بسیار طولانی لاینحل باقی مانده است، شروع نمود. هدف این مقاله تحلیل وضعیت کنونی حقوقی مسئله نشان و ارایه پیشنهادی که جنبش در این رابطه تهیه نموده است می‌باشد و توصیه می‌کند که کشورهای عضو کنوانسیون‌های ژنو آن را به عنوان راه‌کار فراگیر مسئله نشان تصویب نمایند. اما پیش از نگاه به آینده لازم است شرایطی که در آن نشان‌های صلیب سرخ و هلال احمر انتخاب شدند و ویژگی‌هایی که این مسئله اکنون دارد خاطر نشان گردند. در واقع فهم مسئله نشان بدون ملحوظ قرار دادن پیشینه بحث غیرممکن است.

الف - پیشینه تاریخی

۱. کنفرانس‌های ژنو ۱۸۶۳ و ۱۸۶۴

ایجاد صلیب سرخ و تصویب کنوانسیون اصلی ژنو در ۲۲ اوت ۱۸۶۴ را نمی‌توان صرفاً به خودآگاهی اجتماعی و انسان‌دوستی که در طی نیمه دوم قرن نوزدهم در حال گسترش و شکوفایی بود نسبت داد. بلکه همچنین آن پیامد غیرمستقیم گسترش سریع در فناوری سلاح‌های گرم بود. در آن زمان پیشرفت‌هایی که در ساخت تسلیحات طی یک دهه حاصل می‌شد بسیار بیشتر از پیشرفت‌هایی بود که طی سه قرن قبل صورت گرفته بود.^(۱) نتیجه آن افزایش سریع در شمار کشتگان و زخمی‌شدگان در صحنه نبرد و نیز عمق

جراحی‌اتی بود که سربازان برمی‌داشتند. این پیامدها در جنگ کریمه (۱۸۵۶ - ۱۸۵۴)، جنگ ایتالیا، به خصوص در نبرد ماگنتا و سولفرینو^۱ (۱۸۵۹) و اندکی پس از آن در جنگ داخلی آمریکا (۱۸۶۴-۱۸۶۱) مشاهده می‌شوند.

با این وجود، شمار فزاینده کشته و زخمی‌ها تنها پیامد قدرت آتش بیشتر توپخانه و نیروی پیاده نبود، بلکه این امر مانع جمع‌آوری تلفات طی نبرد می‌شد. بازرس لوسین باؤدنس^۲ دکتری که شاهد محاصره طولانی سباستوپل^۳ بود در یادداشت‌هایی از موارد متعددی یاد می‌کند که دکترها و برانکارچی‌هایی که تلاش می‌کردند تا به کمک زخمی‌ها بروند، زیر آتش از هر دو سوی صحنه جنگ قرار می‌گرفتند. وی برای نخستین بار در مقاله‌ای که در فوریه ۱۸۵۷ در مجله دو دنیا (Revue des Deux Mondes) چاپ کرد پیشنهاد انتخاب یک نشان متمایزکننده واحد برای پرسنل پزشکی همه کشورها را ارایه نمود:

«ما در حالی که داخل دره [Chernaïa] به پیش می‌رفتیم در سمت چپمان موانع مکنزی^۴ را دیدیم که دیوارهایی مستحکم، عمودی و غیرقابل عبور بودند. در مرکز آن یک حفره‌ای وجود داشت که به نظر می‌رسید بتوان از آنجا حمله نمود اما خط عقب جبهه به وسیله سه لایه خاکریز محافظت می‌شد. این دیواره‌ها مملو از توپ‌های روسی بودند و منشأ غرش آتشباری بوند که خود را بعد از نبرد تراکتیر^۵ با زیر آتش گرفتن پزشکان و پرستارانی که به مراقبت و تخلیه زخمی‌های روسی می‌پرداختند، به شیوه غم‌انگیزی مشهور ساخت. مورد مشابهی پس از نبرد اینکرمان^۶ رخ داد. دولت روسیه به شدت این اقدامات وحشیانه را محکوم نمود. اگر بر اساس یک توافق مشترک میان کشورها، پزشکان و خدمه پرستاری

۱. Magenta and Solferino

۲. Lucien Baudens

۳. Sebastopol

۴. Mackenzie

۵. Tractir

۶. Inkerman

یک علامت متمایزکننده‌ای به همراه داشته باشند - مشابه برای همه کشورها و همه ارتش‌ها - که آنها را به راحتی برای طرفین نبرد قابل شناسایی سازد، چنین اشتباهاتی رخ نخواهد داد.»^(۲)

متأسفانه این پیشنهاد مورد توجه قرار نگرفت و دکتر باثودنس اندکی بعد در پی عوارض بیماری که در کریمه گرفته بود از دنیا رفت. ایده برجسته وی، با از دست دادن طرفدار اصلی‌اش به زودی به فراموشی سپرده شد.^(۳)

هانری دونان، یک «توریست ساده» که هیچ دانشی دربارهٔ هنر جنگ یا جراحی جنگ نداشت هنگامی که بر حسب اتفاق در حومه سولفرینو در عرصه نبرد خونین ۲۴ ژوئن ۱۸۵۹ قرار گرفت، فرصت را از دست نداد و اقدام به ضبط عوارض تسلیحات جدید نمود که توسط دو طرف مورد استفاده قرار گرفته بودند.^(۴) منظره وحشتناک سربازان مجروح بسیاری که به حال خود رها شده بودند وی را بر آن داشت تا دو پیشنهاد که در ارایه کمک به قربانیان جنگ تحول ایجاد نمود را مطرح کند: ایجاد جمعیت‌های کمک برای یاری دادن به سربازان زخمی که بودجه آن توسط خیریه‌های خصوصی تأمین می‌شود و تصویب یک کنوانسیون برای حفاظت از زخمی‌شدگان در جبهه جنگ و تمامی کسانی که به یاری آنها می‌آیند.^(۵) نخستین پیشنهاد منشأ تشکیل جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر ملی شد که اکنون در ۱۷۹ کشور وجود دارند و دومین پیشنهاد منشأ کنوانسیون‌های ژنو شد که ۱۹۱ کشور عضو آنها می‌باشند.

آیا دونان و دیگر بنیانگذاران صلیب سرخ از مقاله دکتر باثودنس که چند سال پیش منتشر شده بود آگاهی داشتند؟ احتمال این امر را نمی‌توان منتفی دانست، اما ما هیچ گواهی دال بر این موضوع نداریم. آنچه که می‌تواند شاهدی بر این مدعا باشد این است که کمیته بین‌المللی کمک به سربازان زخمی - آنچه که در آینده کمیته بین‌المللی صلیب سرخ نامیده شد - در نخستین نشست خود در ۱۷ فوریه ۱۸۶۳ یکی از اهداف اصلی خود را انتخاب یک نشان متمایزکننده واحد برای نشان دادن خدمه پزشکی نظامی و جمعیت‌های داوطلبانه کمک به سربازان زخمی قرار داد. دونان آرزوی خود را با این اصطلاحات بیان نمود:

«در نهایت باید یک نشان، یونیفرم، یا بازوبند برگزیده شود به نحوی که حامل این آرم متمایز و جهان‌شمول به طور شایسته‌ای شناخته شود.»^(۷)

ایده یک نماد واحد که توسط همه کشورها برگزیده شده است در بند ۹ پیش‌نویس پیمان تهیه شده توسط کمیته بین‌المللی کنفرانس اکتبر ۱۸۶۳ که صلیب سرخ براساس آن ایجاد گردید، گنجانده شد.

«پرستاران داوطلب در همه کشورها بایستی یک یونیفرم یا نشان متمایزکننده و یکسان بپوشند. آنها باید غیرقابل تعرض باشند و فرماندهان نظامی باید به آنها مصونیت بدهند.»^(۸) از این رو از همان آغاز، کارکرد مصونیت نشان در پیوند با جهان‌شمولی آن بود. دکتر آپیا، یکی از اعضای کمیته، طی مذاکرات به حضار پیشنهاد تصویب یک بازوبند سفید را به عنوان علامت مشخصه واحد داد؛

«دکتر آپیا بر اهمیت یک علامت متمایزکننده بین‌المللی تأکید نمود و پیشنهاد کرد که به نخستین پاراگراف این جمله اضافه شود: /این کنفرانس پیشنهاد یک بازوبند سفید بر بازوی چپ را مطرح می‌نماید. وی تأکید نمود که این کنفرانس نباید نسبت به تأثیر شکل یک نماد که همچون پرچم برای یک سرباز، می‌تواند روحیه گروهی را که همراه با این ایده انسان‌دوستانه خواهد بود تقویت کند، بی تفاوت بماند، این وظیفه‌ای مشترک برای تمامی انسان‌های متمدن است.»^(۸)

خلاصه این مذاکرات اشاره به این مطلب نمی‌کند که چرا این کنفرانس تصمیم گرفت تا به بازوبند سفیدی که دکتر آپیا پیشنهاد نمود، یک صلیب سرخ را اضافه نماید. صرفاً می‌گوید:

«... در پی مذاکرات، پیشنهاد آقای آپیا بعد از اینکه مورد اصلاح قرار گرفت مبنی بر اینکه بر این بازوبند سفید یک صلیب سرخ نیز قرار گیرد، تصویب شد.»^(۹)

این پیشنهاد به تصویب کنفرانس قطعنامه ۸ رسید^۲ که اصل یگانگی نشان متمایزکننده‌ای

۱. Dr. Appia

۲. Conference of Resolution 8

را که بایستی پرستاران داوطلب آن را بپوشند مطرح نمود: «آنها باید در تمامی کشورها به عنوان علامت متمایزکننده واحد یک بازوبند سفید با صلیب سرخ به بازو ببندند.»^(۱۰)

در همان کنفرانس دکتر برایز^۱، نماینده سوئیس پیشنهاد انتخاب یک پرچم واحد برای حفاظت خدمه پزشکی نظامی را مطرح نمود. بر اساس این پیشنهاد کنفرانس ابراز امیدواری کرد که یک نشان متمایزکننده مشخصه پرسنل نظامی پزشکی کلیه ارتش‌ها باشد، به خاطر اینکه اختیار تصمیم‌گیری در این رابطه را نداشت توصیه نمود که: «یک علامت مشخصه هماهنگ برای نیروهای پزشکی تمامی ارتش‌ها یا دست کم برای تمامی اشخاص یک ارتش که متعلق به خدمه پزشکی هستند مورد شناسایی قرار گیرد. همچنین یک پرچم واحد نیز برای تمامی آمبولانس‌ها و بیمارستان‌ها برگزیده شود.»^(۱۱)

برای تبدیل آرمان‌های کنفرانس ۱۸۶۳ به یک سند حقوق بین‌الملل، دولت سوئیس یک کنفرانس دیپلماتیک ترتیب داد که در اوت ۱۸۶۴ برگزار شد. پیش‌نویس کنوانسیون توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ (ICRC) تهیه شد که به عنوان مبنایی برای مذاکرات کنفرانس دیپلماتیک قرار گرفت. این پیش‌نویس همچنین برای انتخاب یک نشان متمایزکننده هماهنگ ارایه شد.^(۱۲) این پیشنهاد پذیرفته شد و در بند ۷ کنوانسیون ژنو در ۲۲ اوت ۱۸۶۴ متبلور شد:

«یک پرچم متمایزکننده و هماهنگ باید برای بیمارستان‌ها، آمبولانس‌ها و تیم‌های انتقال دهنده برگزیده شود. این پرچم بایستی در تمامی شرایط همراه با پرچم ملی باشد. یک بازوبند نیز می‌تواند توسط پرسنلی که از بی‌طرفی برخوردارند بسته شود اما توزیع آن بایستی به مقامات نظامی واگذار شود. پرچم و بازوبند بایستی بر خود یک صلیب سرخ با زمینه سفید داشته باشند.»^(۱۳)

از این‌رو از آغاز این تصویب، یک علامت متمایزکننده و هماهنگ، به عنوان یکی از ملزومات تعرض‌ناپذیری خدمه پزشکی، آمبولانس‌ها و پرستاران داوطلب ظهور یافت. بنابه دلایلی که جهت ضبط در خلاصه مذاکرات کنفرانس اکتبر ۱۸۶۳ ضروری تشخیص

داده نشدند، نشان انتخاب شده یک صلیب سرخ بر روی زمینه سفید بود. اسناد کنونی کنفرانس - دست کم آنهایی که در دسترس ما قرار دارند، هیچ اشاره‌ای به دلایل این انتخاب نمی‌کنند. از این رو ما مجبور به گمانه‌زنی هستیم.

از بدو تاریخ، پرچم سفید به عنوان علامت تمایل برای گفت‌وگو یا تسلیم شناخته می‌شد و شلیک به سوی کسی که آن را با حسن نیت بالا برده است ممنوع بود. با اضافه شدن یک صلیب سرخ، پیام این پرچم شمول بیشتری می‌یافت، که خواهان احترام برای زخمی‌شدگان و کسی که به کمک آنها آمده است می‌باشد. علاوه بر آن، این علامت دارای این مزیت بود که به راحتی شناخته می‌شود و به خاطر رنگ‌های متضاد از فاصله دور قابل تشخیص است.^(۱۴)

از آنجایی که برگزیدن نشان برای اعلام آشکار جایگاه بی‌طرفی که خدمه پزشکی نیروهای مسلح از آن برخوردار بودند و مصونیتی که از این رو برای آنها فراهم می‌آورد صورت می‌گرفت، نشان برگزیده شده با تغییر دادن رنگ‌های فدرال سوئیس طراحی شد. موضع بی‌طرفی دایمی سوئیس طی چندین قرن به طور عملی و استوار ایجاد شده بود و به وسیله معاهدات وین و پاریس ۱۸۱۵، که به جنگ‌های ناپلئونی پایان دادند، مورد تأیید قرار گرفت.

در اسناد مقدماتی هیچ گواهی وجود ندارد که نشان دهد کنفرانس اکتبر ۱۸۶۳ تمایلی به وجهه مذهبی بخشیدن به این نشان یا آگاهی از اینکه هرگونه اهمیت مذهبی می‌تواند به این نشان داده شود، داشته است. چرا که هدف بنیانگذاران صلیب سرخ دقیقاً ایجاد نهادی بود که فراتر از مرزهای ملی و تفاوت‌های مذهبی باشد. با این وجود، اروپای قرن نوزدهم خود را در مرکز عالم تصور می‌کرد و آنانی که نشان را طراحی کردند هیچ فکر نمی‌کردند که هنگامی که این نهاد فراتر از مرزهای قاره کهن گسترش یافت نشان صلیب سرخ ممکن است با مخالفت روبه‌رو شود. در واقع مشکلات از آن زمان آغاز شدند.

۲. جنگ روسیه و ترکیه (۱۸۷۸-۱۸۷۶)

طی جنگ ۱۸۷۸-۱۸۷۶ روسیه و ترکیه، با وجود اینکه امپراتوری عثمانی در ۵ ژوئیه ۱۸۶۵ بدون هیچ قید و شرطی به کنوانسیون ۲۲ اوت ۱۸۶۴ ژنو پیوسته بود، طی یادداشتی به تاریخ ۱۶ نوامبر ۱۸۷۶ به طور یکجانبه اعلام داشت که این کشور از این زمان به بعد در عین حال که به نشان صلیب سرخ که برای آمبولانس‌های دشمن مصونیت ایجاد می‌کند احترام می‌گذارد، به عنوان علامت بر روی آمبولانس‌های خودش از هلال احمر استفاده می‌کند. باب عالی^۱ اعلام نمود که علامت مشخصه در این کنوانسیون «ترکیه را از اعمال حقوقش بر اساس این کنوانسیون بازداشته است، زیرا آن توهینی به سربازان مسلمان است.»^(۱۵) این بیانیه یکجانبه باعث مبادله مکاتبات مفصلی میان امپراتوری عثمانی و سوئیس به عنوان امین کنوانسیون و دیگر کشورهای عضو گردید. سرانجام نشان هلال احمر به طور موقت، تنها برای مدت زمان جنگی که در جریان بود، مورد پذیرش قرار گرفت.^(۱۶)

در همان زمان، جمعیت امداد زخمی‌شدگان عثمانی که ایجاد آن براساس کنوانسیون بین‌المللی صلیب سرخ در ۸ اوت ۱۸۶۸ اعلام شد^(۱۷) و بر اساس اسنادی که در آرشیوهای کمیته بین‌المللی صلیب سرخ بایگانی شده است از صلیب سرخ استفاده می‌کرد در قسطنطنیه احیا شد و نشان هلال احمر را برگزید. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ ضمن اطلاع دادن به دیگر جمعیت‌ها از تجدید سازمان جمعیت عثمانی تأکید نمود که جایگزین‌سازی صلیب سرخ با هلال احمر آن جمعیت را «در یک موقعیت ناهماهنگ قرار خواهد داد به نحوی که روابط آن را با دیگر جمعیت‌های امداد زخمی‌شدگان متأثر می‌سازد.»^(۱۸)

۳. کنفرانس‌های صلح (لاهی ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷) و کنفرانس بازنگری ۱۹۰۶ ژنو

طی کنفرانس‌های صلح ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷ لاهی و کنفرانس بازنگری ۱۹۰۶ ژنو، نمایندگان امپراتوری عثمانی، ایران و سیام درخواست شناسایی علائم خاصی به عنوان نشان مشخصه

آمبولانس‌ها و بیمارستان‌هایشان نمودند: هلال احمر برای امپراتوری عثمانی، شیر و خورشید سرخ برای ایران و شعله سرخ برای سیام.

جهت تأکید بر اینکه نشان مصونیت هیچ جنبه مذهبی ندارد، کنفرانس ۱۹۰۶ ادبیات جدیدی را برای جلب توجهات به این حقیقت که این نشان برگرفته شده از رنگ‌های پرچم فدرال سوئیس می‌باشد، اتخاذ نمود:

«به نشانه احترام به سرزمین سوئیس علامت صلیب سرخ بر روی زمینه سفید که با معکوس نمودن رنگ‌های پرچم فدرال شکل گرفت، همچنان به عنوان نشان و علامت مشخصه خدمه پزشکی ارتش‌ها به کار خواهد رفت.»^(۱۹)

با این وجود کنفرانس‌های ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷ لاهه و کنفرانس ۱۹۰۶ ژنو به کشورهای این اختیار را دادند تا در صورت تمایل نسبت به نشان مصونیت اعلام شرط نمایند. امپراتوری عثمانی و ایران از این امکان استفاده نمودند و هلال احمر و شیر و خورشید سرخ را مطرح نمودند، در حالی که سیام سرانجام از هرگونه شرطی خودداری کرد.^(۲۰) با صحنه گذاشتن بر حق شرط امپراتوری عثمانی، ایران و سیام در ارتباط با استفاده از نشان‌های خاص، کنفرانس‌های لاهه و کنفرانس بازنگری ۱۹۰۶ ژنو به صورت دوفاکتو شکاف در یگانگی نشان مصونیت را پذیرفتند.

۴. کنفرانس دیپلماتیک ۱۹۲۹

کنوانسیون ژنو بار دیگر در سال ۱۹۲۹ جهت ملحوظ قرار دادن درس‌هایی که از جنگ جهانی یکم فراگرفته شده بود مورد بازنگری قرار گرفت. در آن فرصت، نمایندگان ترکیه، ایران و مصر پافشاری کردند که نشان‌های هلال احمر و شیر و خورشید سرخ مورد شناسایی قرار گیرند. با تأکید بر اینکه این نشان‌ها بدون هیچ‌گونه اعتراضی مورد استفاده قرار گرفته‌اند، آنها ادعا می‌کردند که چنین استفاده‌ای تبدیل به یک واقعیت مسلم و عمل انجام شده گردیده است.^(۲۱) پس از بحث‌های مفصل کنفرانس تصمیم گرفت تا به تقاضای آنها پاسخ مثبت دهد. برای جلوگیری از گسترش نشان‌های مصونیت مختلف آن را محدود

به سه کشوری نمود که درخواست شناسایی نشان‌هایی را نموده بودند که از آنها خدمه پزشکی نیروهای مسلحشان به طور بالفعل استفاده می‌کردند. نتیجه آن بند ۱۹ کنوانسیون ژنو برای بهبود وضعیت زخمی‌شدگان و بیماران نیروهای مسلح در نشست ۲۷ ژوئیه ۱۹۲۹ بود:

«به عنوان احترام به سوئیس، نشان صلیب سرخ بر زمینه سفید، تشکیل شده از معکوس نمودن رنگ‌های پرچم فدرال، به عنوان نشان و علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح همچنان باقی خواهد ماند. با این وجود، در مورد کشورهایی که هم‌اکنون به جای صلیب سرخ، از هلال احمر یا شیر و خورشید سرخ بر زمینه سفید، به عنوان علامت مشخصه استفاده می‌کنند، این نشان‌ها نیز به وسیله مفاد کنوانسیون حاضر به رسمیت شناخته می‌شوند.»^(۳۳)

با اتخاذ این سازوکار کنفرانس ۱۹۲۹ گمان می‌کرد که به انتقادات سه کشور که مایل به استفاده از علائم خاص خود می‌باشند پاسخ داده است. در عین حالی که بر اصل همسانی برای همه کشورهای دیگر صحنه گذاشته است. دست کم این مسئله آن چیزی است که به نظر می‌رسد از بند ۱۹ مستفاد می‌شود. اگرچه هنگامی که گزارش‌های مربوط به خلاصه مذاکرات کنفرانس ۱۹۲۹ را می‌خوانیم در مورد این مطلب که: هدف اصلی این ماده اجتناب از متنوع شدن نشان‌ها بوده است به جای جلوگیری از انتخاب هلال احمر توسط سایر کشورها، در صورتی که آنها نیز خواهان چنین عملی باشند، دچار تردید می‌شویم. آن همچنین نتیجه‌ای است که از یادداشتی که دبیر کل کنفرانس، پُل دِ گوت^۱ وارد گزارش تفسیری کنوانسیون ۱۹۲۹ کرد حاصل می‌شود که این مطلب در مجله گزارش (Commentaire) توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در سال ۱۹۳۰ به چاپ رسید.^(۳۳)

در هر صورت راه‌حلی که در کنفرانس ۱۹۲۹ در پیش گرفته شد یک راه‌حل اشتباه بود، کنفرانس به درخواست‌های ترکیه، ایران و مصر پاسخ مثبت داد و در عین حال اعلام نمود که در آینده هیچ درخواست مشابهی را نخواهد پذیرفت. تنها توجیه برای پذیرش آن

۱. Paul des Gouttes

راه‌حل را می‌توان بر اساس این فرضیه دانست که شرایطی که ایران، ترکیه و مصر را بر آن داشت تا خواهان شناسایی یک نشان جدید شوند بار دیگر تحقق نخواهند یافت. این فرضیه‌ای بسیار ضعیف بود که تاریخ به زودی بر آن خط بطلان کشید. در سال ۱۹۳۱ کمیته بین‌المللی صلیب سرخ از تشکیل یک جمعیت امداد در فلسطین مطلع شد که از ستاره سرخ داوود^۱ به عنوان نشان استفاده می‌کرد.^(۲۴) و در سال ۱۹۳۵ دولت افغانستان خواهان شناسایی جمعیت محراب سرخ^۲ شد.^(۲۵) در هر دو مورد کمیته بین‌المللی صلیب سرخ بلافاصله به پشتیبانان این جمعیت‌های جدید خاطر نشان ساخت که انتخاب هرگونه نشانی به غیر از آنهایی که در کنوانسیون ۱۹۲۹ دقیقاً قید شده‌اند باعث عدم شناسایی و پذیرش آنها در جنبش خواهد شد.^(۲۶)

۵. کنفرانس دیپلماتیک ۱۹۴۹

کنفرانس دیپلماتیک که در سال ۱۹۴۹ جهت بازنگری کنوانسیون‌های ژنو پس از جنگ جهانی دوم برگزار شدند، سه پیشنهاد را در دستور کار خود داشت:

الف) پیشنهاد هلند برای انتخاب یک نشان واحد جدید؛

ب) توصیه هفدهمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ، که نشست آن در سال ۱۹۴۸ در استکهلم برگزار شد، برای بازگشت به یگانگی نشان صلیب سرخ؛

ج) پیشنهاد اسرائیل برای شناسایی یک نشان جدید، ستاره سرخ داوود، که به عنوان علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح اسرائیل مورد استفاده قرار می‌گرفت.

در مورد این پیشنهادها مذاکرات مفصلی صورت گرفت. دو پیشنهاد نخست پس از مقداری بحث و جدل کنار گذاشته شدند در حالی که سومی موجب مشاجرات حادی شد. آقای نجار نماینده اسرائیل، درباره اهمیت تاریخی و فرهنگی ستاره سرخ داوود توضیحات مفصلی را ارائه داد. وی خاطر نشان ساخت که این نشان بیش از بیست سال است که

۱. Red Shield of David

۲. Red Archway Society

توسط جمعیت امداد اسرائیل، Magan David Adom (ستاره سرخ داوود)، مورد استفاده قرار گرفت و طی درگیری اخیر فلسطین به عنوان علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح اسرائیل استفاده شده است. هنگامی که این مسئله به رأی گذاشته شد، کمیته نخست کنفرانس، پیش‌نویس اصلاحیه هیأت اسرائیل را با ۲۱ رأی مخالف، ۱۰ رأی موافق، ۸ رأی ممتنع و ۱۹ رأی غایب رد کرد.^(۲۷) سپس این مسئله به نشست عمومی ارجاع داده شد، پُل راجر، رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ وارد صحنه شد و نطق‌گرایی را ایراد نمود. وی در کنفرانس نسبت به خطر گسترش نشان‌های مصونیت هشدار داد. در حالی که آقای نجار بر استدلال‌هایی که قبلاً در کمیته یکم ایراد نموده بود تأکید می‌کرد و به تشریح مواضع خود می‌پرداخت. در جلسه عمومی نیز سرانجام پیشنهاد اسرائیل به واسطه یک رأی (۲۲ رأی مخالف، ۲۱ رأی موافق و ۷ رأی ممتنع) رد شد، پس از مذاکرات بیشتر شمار مخالفان به ۲۴، موافقان به ۱۸ و رأی ممتنع به ۳ رسید.^(۲۸)

برآیند این کنفرانس بند ۳۸ کنوانسیون ژنو برای بهبود وضعیت زخمی‌شدگان و بیماران نیروهای مسلح در نشست ۱۲ اوت ۱۹۴۹ بود که بیشتر به تکرار کلمه به کلمه بند ۱۹ کنوانسیون ۱۹۲۹ می‌پردازد.

«به عنوان احترام به سوئیس، نشان صلیب سرخ بر زمینه سفید تشکیل شده از معکوس نمودن رنگ‌های پرچم فدرال، به عنوان نشان و علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح همچنان باقی خواهد ماند. با این وجود در مورد کشورهایی که هم‌اکنون به جای صلیب سرخ از هلال احمر یا شیر و خورشید سرخ بر زمینه سفید، به عنوان نشان استفاده می‌کنند، آن نشان‌ها نیز به وسیله مفاد کنوانسیون حاضر به رسمیت شناخته می‌شوند.»^(۲۹)

اغلب تصور می‌شود که تمامی مباحث مربوط به نشان در کنفرانس ۱۹۴۹ بیشتر بر روی ارزیابی و رد پیش‌نویس اصلاحی اسرائیل متمرکز شده است، اما این دیدگاه تصویر درستی را از مسئله ارایه نمی‌دهد. در واقع اگرچه پیشنهاد اسرائیل قطعاً منجر به سلسله مباحث داغی شد اما به هیچ‌وجه آن تنها مسئله مورد بحث نبود. دیگر پیشنهادها نیز قابل

بررسی هستند، به خصوص آنهایی که خواهان بازگشت به نشان صلیب سرخ یا در پی انتخاب یک نشان جدید بودند که عاری از هرگونه مفهوم ملی یا مذهبی باشد. این کنفرانس اغلب طرح‌های ابداعی را همچون انتخاب یک علامت جدید به جای نشان‌های موجود، کنار نهاد. این ایده توسط دولت‌های غربی به نام سنت و توسط بعضی کشورهای مسلمان به دلایل مذهبی رد شد. برعکس، کنفرانس پیشنهاد برمه را نیز مبنی بر اینکه هر کشوری و هر جمعیت ملی در انتخاب نشان به سلیقه خودش آزاد باشد رد نمود چرا که احساس می‌کرد، این مسئله منجر به آشفتگی غیرقابل قبولی خواهد شد. در آن شرایط، کنفرانس دیپلماتیک ۱۹۴۹ تنها می‌توانست توسل به توافقی شود که از کنفرانس ۱۹۲۹ به میراث برده بود مبنی بر تحمل استثنای خاص به اصلی که یگانگی نشان را تأکید می‌نماید و در عین حال تلاش جهت محدودسازی شمار آنها. در رد اصلاحیه اسرائیل، کنفرانس اصرار بر حفظ دو استثنایی که در سال ۱۹۲۹ پذیرفته شده بود و در عین حال رد هرگونه نشان دیگر داشت. شمار آرای که علیه پیش‌نویس اصلاحیه اسرائیل داده شد بسیار فراتر از شمار کشورهای بود که با اسرائیل درگیر بودند. از این رو به نظر می‌رسد که عامل تعیین‌کننده ترس از گشوده شدن راه افزایش مداوم نشان‌ها و مصونیت بود، دو دوره‌ای که شکاف‌هایی در امپراتوری‌های استعماری ایجاد شده بود و شمار زیادی از کشورها در آستانه نیل به استقلال بودند.

۶. کنفرانس دیپلماتیک تأکید دوباره و ارتقای حقوق بین‌الملل بشردوستانه (ژنو،

۱۹۷۷-۱۹۷۴)

طی کنفرانس دیپلماتیک تأکید دوباره و ارتقای حقوق بشردوستانه بین‌الملل، اسرائیل بار دیگر تلاش نمود تا شناسایی بین‌المللی برای نشان ستاره سرخ داوود را با پیشنهاد اصلاحیه‌ای با عبارت زیر به دست آورد: «از آنجایی که ستاره سرخ داوود بر روی زمینه سفید هم‌اکنون به عنوان نشان مشخصه به کار می‌رود آن نشان نیز توسط مفاد این کنوانسیون و پروتکل حاضر به رسمیت شناخته می‌شود.»^(۳۰) با این وجود از آنجایی که

هیأت اسراییل مشاهده نمود که هیچ دورنمایی برای به دست آوردن اکثریت رأی لازم وجود ندارد، نماینده این کشور تصمیم گرفت تا به جای پذیرش خطر رأی منفی که بر یک مخالفت دیگر با نشان این کشور در سطح بین‌المللی می‌افزود، اصلاحیه خود را پس بگیرد.^(۳۱)

۷. شیر و خورشید سرخ

ایران در کنفرانس ۱۸۹۹ لاهه درخواست حق استفاده از نشان شیر و خورشید سرخ را کرد و از طریق مکانیسم حق شرط شناسایی آن را تضمین نمود. در کنوانسیون ۱۹۲۹ و نیز کنوانسیون‌های ۱۹۴۹ به طور مشخص به این نشان همراه با صلیب سرخ و هلال احمر اشاره شد.

با این وجود، جمهوری اسلامی ایران طی یادداشتی در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ اعلام نمود که از حق خود جهت استفاده از شیر و خورشید صرف‌نظر می‌کند و از آن زمان به بعد از هلال احمر به عنوان علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح خود استفاده می‌کند و در عین حال حق بازگشت به شیر و خورشید سرخ را در صورتی که نشان‌های جدیدی مورد شناسایی قرار گیرند محفوظ می‌دارد.^(۳۲)

اکنون بیش از ۲۰ سال از زمانی که برای آخرین بار نشان شیر و خورشید سرخ مورد استفاده قرار گرفت می‌گذرد. اساسنامه‌های جنبش که در سال ۱۹۸۶ مورد بازنگری قرار گرفت نه به این نشان و نه به نام شیر و خورشید اشاره‌ای نکرد.

۸. حق شرط اسراییل

دولت اسراییل در کنفرانس دیپلماتیک ۱۹۴۹ با ناکامی در به تصویب رساندن پیشنهادش، کنوانسیون‌های ۱۹۴۹ ژنو را مشروط به شرط زیر امضاء نمود که هنگامی که اسراییل اسناد تصویب خود را در ۶ ژوئیه ۱۹۵۱ تسلیم نمود مورد تأیید قرار گرفت:

«مشروط به این شرط که اسراییل در عین حال که به تعرض ناپذیری نشان‌های متمایزکننده کنوانسیون احترام می‌گذارد، از ستاره سرخ داوود به عنوان نشان و علامت

مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح خود استفاده خواهد نمود.»^(۳۳)

تنها دو کشور به طور رسمی نسبت به شرط اسراییل در امضای کنوانسیون‌ها، اعتراض نمودند، نماینده لبنان که دولت وی حق شرط را در ارتباط با دیگر کشورهای امضاءکننده کنوانسیون‌های ژنو فاقد اعتبار می‌دانست، زیرا کنفرانس ۱۹۴۹ درخواست اسراییل را قاطعانه رد کرده بود.^(۳۴)

دومین اعتراض توسط ایالات متحده آمریکا مطرح شد. این کشور هنگامی که در ۲ اوت ۱۹۵۵ کنوانسیون‌های ژنو را تصویب نمود بیانیه زیر را در اسناد تصویب شده چهار کنوانسیون گنجانده:

«با رد شرط‌هایی که کشورها در ارتباط با کنوانسیون ژنو برای بهبود وضعیت زخمی‌شدگان و بیماران نیروهای مسلح در صحنه جنگ مطرح می‌کنند، ایالات متحده مناسبات معاهده را با تمامی اعضای کنوانسیون می‌پذیرد به جز آن‌هایی که با چنین شرط‌هایی تغییر یافته باشند.»^(۳۵)

۹. مسئله دو نشان

بر اساس بند ۳۸ کنوانسیون یکم ژنو و عبارات شرایط شناسایی جمعیت‌های ملی جدید، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همواره چنین پنداشته است که کنوانسیون‌ها استفاده از هلال احمر به جای صلیب سرخ را مجاز دانسته‌اند، اما استفاده از دو نشان صلیب سرخ و هلال احمر بر روی زمینه سفید را اجازه نداده‌اند. از این رو کمیته بین‌المللی صلیب سرخ هرگز جمعیتی را که از هر دو نشان استفاده می‌کند مورد شناسایی قرار نداده است.

اگرچه در پی تصویب قانون اساسی شوروی در ۳۱ ژانویه ۱۹۲۴ صلیب سرخ روسیه بر اساس اصول فدرالیست قانون اساسی جدید مورد شناسایی قرار گرفت. بعضی جمهوری‌ها که حالت خودمختاری داشتند هلال احمر را به عنوان نشان برگزیدند در حالی که دیگران صلیب سرخ را نگاه داشتند. جمعیت‌های جمهوری‌های مختلف در درون اتحاد شوروی یک نهاد هماهنگ کننده ایجاد کردند که مسئولیت نمایندگی آنها در عرصه

بین‌المللی را نیز برعهده داشت تحت عنوان: اتحادیه جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر اتحاد جماهیر شوروی. این اتحادیه بر روی سربرگ‌هایش از دو نشان صلیب سرخ و هلال احمر استفاده می‌کرد. اما از آن - دست کم به طور رسمی - طی فعالیت‌های اجرایی استفاده نمی‌کرد، چرا که این فعالیت‌ها توسط جمعیت‌های عضو این اتحادیه صورت می‌گرفت، خدمه پزشکی نیروهای مسلح اتحاد شوروی نیز تا آنجایی که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ اطلاع داشت تنها نشان متمایزکننده‌ای که استفاده می‌کردند صلیب سرخ بود.

در پی فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی شاخه‌های مختلف اتحادیه بسته به اکثریت جمعیت جمهوری‌های مربوطه، خود را تبدیل به جمعیت‌های صلیب سرخ یا هلال احمر ملی نمودند. تنها جمعیت هلال احمر و صلیب سرخ قزاق دو نشان و نام را برگزید، چرا که جمعیت این جمهوری تقریباً بین مسلمانان و مسیحیان به طور مساوی تقسیم شده است. در ۳۱ مارس ۱۹۹۳ پارلمان قزاقستان قانونی را تصویب نمود که به قزاقستان اجازه می‌داد تا به پشتیبانی از کنوانسیون‌های ژنو با حق شرط زیر پردازد:

«جمهوری قزاقستان از دو نشان هلال احمر و صلیب سرخ بر زمینه سفید به عنوان نشان اصلی و علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح خود استفاده می‌کند.»^(۳۶)

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ براساس عملکرد دایمی خود از شناسایی رسمی جمعیت قزاق خودداری نمود. با توجه به اینکه استفاده از دو نشان، خدمه پزشکی نیروهای مسلح قزاقستان را از نشان مصونیت در صورت هرگونه درگیری محروم می‌ساخت و از شناسایی جمعیت ملی قزاق توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و پذیرش این جمعیت در فدراسیون بین‌المللی جلوگیری می‌نمود و با توجه به این واقعیت که دیگر جمهوری‌های آسیای مرکزی هلال احمر را برگزیده بودند. دولت قزاقستان سرانجام هلال احمر را به عنوان نشان و علامت مشخصه خدمه پزشکی نیروهای مسلح خود برگزید و شروطی را که در ۳۱ مارس ۱۹۹۳ وضع نموده بود لغو کرد.^(۳۷)

قانون مربوطه در ۲۰ دسامبر ۲۰۰۱ تصویب شد^(۳۸) و جمعیت ملی قزاق اساسنامه خود را اصلاح نمود و نشان و نام هلال احمر را برگزید که این اقدام جمعیت را قادر ساخت

تا تقاضای شناسایی توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و پذیرش در فدراسیون بین‌المللی را مطرح نماید. آن درخواست هم‌اکنون در حال بررسی است.

وضعیت جمعیت صلیب سرخ اریتره نیز یک وضعیت پیچیده است: دولت این کشور مایل است تا از دو نشان صلیب سرخ و هلال احمر جهت مشخص نمودن خدمه پزشکی نیروهای مسلح و نیز جمعیت ملی خود استفاده نماید. اگرچه اریتره هنگامی که در ۱۴ اوت ۲۰۰۰ به کنوانسیون‌های ژنو پیوست در ارتباط با نشان هیچ شرطی را مطرح نکرد.^(۳۹)

در سال ۱۹۸۳ فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر دو نشان صلیب سرخ و هلال احمر و نام متناظر آن‌را برگزید. از آن زمان کارکنان، خودروها و ساختمان‌های فدراسیون هر دو نشان را بر خود دارند.

برای یافتن یک راه‌کار جامع برای مسئله نشان بایستی قضیه جمعیت صلیب سرخ اریتره و دیگر جمعیت‌های ملی که ممکن است در آینده مایل به استفاده از دو نشان باشند نیز مورد بررسی قرار گیرد. با این وجود، بایستی این مسئله نیز مد نظر قرار گیرد که استفاده از دو نشان به همان میزان که برای جمعیت ملی مسائل را حل می‌نماید مشکلات زیادی را نیز موجب می‌گردد. کنار هم قرار گرفتن این دو نشان ممکن است دال بر مفهوم ضمنی مذهبی هر دو نشان تصور شود بخصوص توسط جوامعی که نه مسیحی و نه مسلمان هستند. نمی‌توان از این خطر شکاف در جمعیت ملی، در ارتباط با صلیب سرخ در بعضی مناطق و هلال احمر در بعضی مناطق دیگر چشم‌پوشی کرد. در وضعیت جنگ داخلی شکاف در جمعیت همراه با خطوط مذهبی غلط بسیار محتمل خواهد بود.^(۴۰) سرانجام این که، این راه‌حل برای کشورهای که نه مسلمان و نه مسیحی هستند و مردمانشان در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند هیچ کاربردی ندارد.

۱۰. شناسایی جمعیت‌های ملی جدید

از همان آغاز، جمعیت‌های ملی صلیب سرخ چه به طور مستقیم و چه از طریق کمیته بین‌المللی با یکدیگر ارتباط داشتند. در واقع روح همبستگی که آنها را فراتر از مرزهای

ملی به یکدیگر پیوند می‌داد یکی از ویژگی‌های این دو نهاد جدید می‌باشد. به سرعت حوزه نفوذ صلیب سرخ بسیار فراتر از گروه کشورهایی که در کنفرانس اکتبر ۱۸۶۳ جهت تأسیس این نهاد گرد هم آمدند رفت. جمعیت‌های جدید در بالکان، آسیا و در دنیای جدید شکل گرفتند. این جمعیت‌ها طبیعتاً از کمیته بین‌المللی صلیب سرخ می‌خواستند تا ارتباط آنها را با همتایانشان برقرار نماید. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ به ترتیب تشکیل جمعیت‌های امپراتوری عثمانی (۱۸۶۸)، مونته‌نگرو (۱۸۷۶)، صربستان (۱۸۷۶)، رومانی (۱۸۷۶)، یونان (۱۸۷۷)، پرو (۱۸۸۰)، آرژانتین (۱۸۸۱)، مجارستان (۱۸۸۲)، بلغارستان (۱۸۸۵)، پرتغال (۱۸۸۷) و ژاپن (۱۸۸۷) را اعلام نمود.

اما همان موفقیت و گسترش جنبش این خطر را ایجاد کرد که اصول آن تضعیف شوند و از این رو احساس شد که ضروری است تا اطمینان حاصل شود که اساسنامه و هدف جمعیت‌های جدید در راستای اهداف بنیادین صلیب سرخ قرار دارد. راستی‌آزمایی این مسئله نیز بر عهده کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، نهاد بنیانگذار جنبش و ضامن اصول بنیادین آن، قرار گرفت. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ این اقدام را ابتدا در مورد تشکیل خودش به عمل آورد. کنفرانس چهارم بین‌المللی که در سال ۱۸۸۷ در کارلرزوه^۱ برگزار شد این نقش را تأیید نمود:

«در راستای تمایل عام صلیب سرخ، کمیته بین‌المللی که در ژنو مستقر است به همان شکلی که از آغاز بوده است بایستی حفظ شود. کمیته هم چون گذشته به اقدامات زیر ادامه می‌دهد:

(...)

ب - اعلام شکل‌گیری جمعیت‌های ملی جدید پس از بررسی مبانی که بر اساس آنها بنیان نهاده شده‌اند.»^(۴۱)

این وظیفه آزادی عمل قابل توجهی به کمیته بین‌المللی صلیب سرخ داد، که برای تعریف ابعاد این ارزیابی ضروری به نظر می‌رسید. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ برای

شناسایی، دوازده شرط را که فکر می‌کرد منعکس‌کننده اصول بنیادین جنبش باشند وضع نمود. این شرط‌ها در سال ۱۸۹۸ انتشار یافتند. سه فقره از این شرط‌ها مربوط به موضوع این مقاله هستند، بدین معنی که این شرط‌ها یک جمعیت ملی را ملزم می‌سازند تا:

(۱) متعلق به کشوری باشند که کنوانسیون ژنو را تصویب کرده است؛

(۲) نام «جمعیت صلیب سرخ» را بر خود داشته باشد؛

(۳) نشان صلیب سرخ بر روی زمینه سفید را برگزیده باشد.^(۴۲)

این مواد منعکس‌کننده وابستگی میان شناسایی یک جمعیت ملی و اجرای کنوانسیون ژنو می‌باشند. اجرای کنوانسیون مهمترین حلقه رابط بود چرا که جمعیت‌های ملی که نخستین و مهمترین گروه‌های امدادی برای خدمه پزشکی نیروهای مسلح بودند، براساس کنوانسیون مصونیت یافته بودند. برگزیدن علامت مشخصه کنوانسیون نیز به همین دلایل لازم بود.

پس از جنگ جهانی دوم کنفرانس عمومی جمعیت‌های ملی صلیب سرخ که در سال ۱۹۴۶ در ژنو برگزار شد درخواست نمود که قوانین دقیق‌تری وضع شوند.^(۴۳) شرایط جدید برای شناسایی توسط یک کمیسیون مشترک، متشکل از کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و اتحادیه جمعیت‌های صلیب سرخ (که اکنون فدراسیون نامیده می‌شود) در اوت ۱۹۴۸ در هفدهمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ که در استکهلم برگزار شد، وضع شدند.

آنها شامل موارد زیر می‌باشند:

«جمعیت متقاضی باید:

(۱) در داخل سرزمین یک دولت مستقل شکل گرفته باشند، کشوری که کنوانسیون ژنو برای بهبود وضعیت زخمی‌شدگان و بیماران را تصویب کرده باشد؛
(...)

(۵) از عنوان و نشان صلیب سرخ (هلال احمر، شیر و خورشید سرخ) مطابق با کنوانسیون ژنو استفاده نماید.^(۴۴)

سرانجام هنگامی که اساسنامه جدید جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر در

اکتبر ۱۹۸۶ در ژنو تصویب شد شرایط شناسایی جمعیت‌های ملی جدید تبدیل به بخش اصلی آن اساسنامه گشت، و دیگر اشاره‌ای به مسئله نشان و نام شیر و خورشید نکرد چرا که کشوری که از آن نشان استفاده می‌کرد آن را رها کرده بود.^(۴۵)

ب - وضعیت حقوقی در حال حاضر

۱. مقدمه

از جنبه حقوقی مسئله نشان را باید در دو سطح جداگانه، متناسب با دو رژیم حقوقی متفاوت مورد بررسی قرار داد.

- مفاد کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی به آن مربوط به مسئله نشان به عنوان علامتی که از خدمه پزشکی حفاظت می‌کند و مربوط به نشان و نام جمعیت‌های ملی؛
- مفاد اساسنامه جنبش و اساسنامه فدراسیون مربوط به نشان، نام و شناسایی جمعیت‌های ملی.

اگرچه به وضوح یک نوع وابستگی متقابل میان مفاد معاهده از یک سو و مفاد اساسنام‌های از دیگر سو وجود دارد، بایستی میان این دو سطح تمایز قایل شد.

۲. مفاد معاهده

در کنوانسیون‌های ژنو به مسئله نشان که جهت حفاظت از خدمه پزشکی نیروهای مسلح مورد استفاده قرار می‌گیرد در مواد مربوطه در کنوانسیون‌های ژنو پرداخته شده است. بخصوص در ماده ۳۸ کنوانسیون یکم.

دیگر مواد مربوطه در کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های الحاقی آنها از قرار زیر می‌باشند:

کنوانسیون یکم، مفاد ۳۶، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۵۳ و ۵۴؛ ضمیمه ۱، مفاد ۶؛ و ضمیمه

؛۲

کنوانسیون دوم، مفاد ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۴۳ و ۴۵؛ ضمیمه ۱؛

کنوانسیون چهارم، مفاد ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۲ و ۵۶؛ ضمیمه ۱، بند ۶

پروتکل ۱، مفاد ۸، ۱۸، ۲۳، ۳۸ و ۵۸؛ ضمیمه ۱؛

پروتکل ۲، ماده ۱۲

کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های ژنو بارها به «جمعیت‌های صلیب سرخ (هلال احمر، شیر و خورشید سرخ) ملی» اشاره می‌کنند. به خصوص در مفاد ۲۵، ۳۰ و ۶۳ کنوانسیون چهارم، مفاد ۶، ۸، ۱۷، ۳۳ و ۸۱ پروتکل ۱ و مفاد ۱۸ پروتکل ۲. دیگر پیش‌بینی‌ها، به ویژه مواد ۲۶ و ۴۴ کنوانسیون یکم و ماده ۲۴ کنوانسیون دوم، تنها به «جمعیت‌های صلیب سرخ ملی و (...) دیگر جمعیت‌های داوطلبانه کمک» اشاره می‌کنند.

تنها یک کنفرانس دیپلماتیک که در آن کلیه اعضای کنوانسیون‌های ژنو دعوت به مشارکت در آن شده‌اند، صلاحیت اصلاح آن مواد را دارد.

۳. مواد اساسنامه‌ای

همچنین، به نشان، نام و شناسایی یک جمعیت ملی در ماده‌های ۴ و ۵ اساسنامه جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر، پرداخته شده است که در بیست و پنجمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ ژنو در اکتبر ۱۹۸۶ تصویب شد:

«ماده ۴ - شرایط شناسایی جمعیت‌های ملی:

برای اینکه یک جمعیت ملی بر اساس مفاد ماده ۵ پاراگراف ۲ - ب شناسایی شود، آن جمعیت باید شرایط زیر را دارا باشد:

(...)

۵- از نام و نشان صلیب سرخ و هلال احمر مطابق با کنوانسیون‌های ژنو استفاده نماید.

ماده ۵ - کمیته بین‌المللی صلیب سرخ

(...)

۲- نقش کمیته بین‌المللی، براساس اساسنامه‌اش، مشخصاً موارد زیر می‌باشد:

(...)

ب - شناسایی یک جمعیت ملی تازه تأسیس یا سازماندهی شده که شرایط شناسایی را

که در ماده ۴ آماده است داراست و اعلام این شناسایی به دیگر جمعیت‌های ملی.^(۴۶) اساسنامه فدراسیون شامل مواد خاصی است که ناظر به پذیرش جمعیت‌های ملی می‌باشند. اساسنامه جدید که در اکتبر ۱۹۹۹ به اجماع تصویب شد، تنها دو نشان و دو نام را شناسایی می‌نماید: صلیب سرخ و هلال احمر.

اگرچه پیش‌بینی‌های اساسنامه فدراسیون مربوط به نشان و عنوان جمعیت‌های ملی در راستای مواد مربوطه در اساسنامه جنبش می‌باشند، اما درباره پذیرش یک جمعیت ملی به فدراسیون این‌گونه نیست. در واقع شناسایی یک جمعیت توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ الزاماً منجر به پذیرش توسط فدراسیون می‌شود. بر اساس ماده ۴ پاراگراف ۱ اساسنامه فدراسیون «یک جمعیت ملی عضو جنبش با پذیرش آن بر اساس اساسنامه و آیین کار به عضویت فدراسیون درمی‌آید» و بر اساس ماده ۴ پاراگراف ۲ «پذیرش یک جمعیت ملی منوط به تصمیم مجمع می‌باشد که باید از طریق اکثریت کیفی ۶۰ درصد جمعیت‌های عضو حاضر و رأی‌گیری اتخاذ شود.»^(۴۷)

تنها با دو سوم اکثریت آرای کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر می‌توان اساسنامه جنبش را اصلاح نمود.

۴. پیامدهای وضعیت کنونی حقوقی

وضعیت حقوقی که در حال حاضر بر این مسئله حاکم است اشکالات جدی دارد که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ مدت‌هاست آنها را شناسایی نموده است:^(۴۸)

الف) وضعیت کنونی یک نوع تصور جانبداری و بی‌عدالتی به نفع کشورهای مسیحی و مسلمان و به ضرر دیگر ادیان (یهودیت، هندوئیسم، بودیسم و ...) ایجاد می‌کند. مطالب بسیار زیادی درباره ماهیت مذهبی یا غیرمذهبی نشان‌هایی که هم‌اکنون مورد استفاده قرار می‌گیرند نوشته شده‌اند. ما خود همواره از هرگونه موضع‌گیری در این رابطه خودداری کرده‌ایم چرا که احساس می‌کنیم که اهمیت یک نشان بستگی به دید بیننده دارد. نشان‌های - صلیب سرخ و هلال احمر - از مفاهیم ضمنی مذهبی برخوردار شده‌اند که الزاماً در ابتدا

این گونه نبوده‌اند.^(۴۹)

ب) کنار هم قرار گرفتن دو نشان اصل یگانگی جنبش را خدشه‌دار می‌سازد و بذرهای تفرقه می‌پاشد. هنگامی که اساسنامه جدید جنبش در سال ۱۹۸۶ تصویب شد. این ایده بارها مطرح شد که در صورتی که صلیب سرخ و هلال احمر در جایگاه برابری قرار گیرند اتحاد و یگانگی جنبش تقویت خواهد شد. با این وجود برای بسیاری ناظران و شماری از داوطلبان صلیب سرخ و هلال احمر این مسئله غیرقابل درک بود که جنبشی که نماینده یکپارچگی و همبستگی بین‌المللی می‌باشد نمی‌تواند یک نشان واحد برای خود برگزیند.

ج) این وضعیت، جهان‌شمولی جنبش را تضعیف می‌کند چرا که بسیاری از مردم اسرائیل احساس می‌کنند که نمی‌توانند با هیچ یک از نشان‌هایی که در حال حاضر رسمیت دارند شناسایی شوند.^(۵۰)

د) وضعیت کنونی، دعوت به فعالیت‌های جنبی است. ادعای اسرائیل در نوع خود تنها نیست؛ دیگر کشورها و دیگر جمعیت‌های ملی درخواست شناسایی نشان‌های جدید را نموده‌اند.^(۵۱)

ه) کنار هم قرار گرفتن دو نشان در سطح بین‌المللی منشأ دردسر و اختلاف برای کشورهای شده است که دارای جمعیت‌های مذهبی مختلف می‌باشند، که در کنار هم زندگی می‌کنند. اگرچه آن دو نشان به سختی تلاش می‌نمایند تا به کل مردم خدمت نمایند اما جمعیت ملی با بخشی از جامعه که مربوط به نشان آن است شناخته می‌شود. این مسئله قابلیت توسعه و گسترش آن را تضعیف می‌کند و در شرایط درگیری‌های داخلی در معرض خطر شکاف و دودستگی قرار می‌گیرد.

ز) آخرین و شاید مهم‌ترین ملاحظه این است که کنار هم قرار گرفتن دو نشان - یا سه نشان، اگر شرط اسرائیل نیز لحاظ شود - اعتبار مصونیتی آنها را تضعیف می‌کند. به خصوص اگر هر یک از طرفین درگیری از نشان مختلفی استفاده نمایند. این علامت مشخصه به جای آنکه نمایانگر نماد بی‌طرفی باشند مشخص می‌کند که این جمعیت امدادی به این طرف یا آن طرف درگیری تعلق دارد. در واقع جدای از مفاد معاهده، این

یک حقیقت است که یک علامت یکسان که توسط هر دو طرف دوست و دشمن به طور یکسان مورد استفاده قرار می‌گیرد می‌باشد که به آن نشان، اعتبار مصونیتی می‌بخشد. به این دلایل، بسیار حیاتی است که در پی راه‌حلی باشیم که تا حد امکان از مشکلاتی که در بالا مورد اشاره قرار گرفتند جلوگیری نماید.

ج - خطر گسترش

از سال ۱۸۷۶ همواره نگرانی عمده کمیته بین‌المللی صلیب سرخ جلوگیری از هرگونه گسترش نشان‌های مصونیتی به خصوص جلوگیری از برگزیدن نمادهای ملی یا مذهبی بوده است، به خاطر ترس از اینکه این نشان‌ها در صحنه نبرد احترام کمی را به خود برمی‌انگیزند و از این‌رو برای حفاظت از زخمی‌شدگان و پرسنل نظامی کارآیی چندانی ندارند. کاملاً جدای از هرگونه استدلال حقوقی، تجربه نشان داده است که این ترس به هیچ وجه بی‌پایه نیست. خطر بی‌احترامی به یک نشان هنگامی که آن نشان به عنوان نماد هویت یکی از طرفین درگیری شناخته می‌شود بسیار بالاست. به عنوان یک مورد که اتفاق افتاده است، می‌توان به جنگ داخلی لبنان (۱۹۹۰ - ۱۹۷۵) اشاره نمود. به گفته مکس هابر^۱: «تنها یگانگی علامت مشخصه می‌تواند احترام بین‌المللی نسبت به آن را تضمین نماید.»^(۵۲)

خطر گسترش نشان‌ها یک خطر واقعی است. در سال ۱۹۳۶ کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با پیشنهاد افغانستان برای برگزیدن نشان محراب سرخ بر روی زمینه سفید به عنوان علامت مشخصه مخالفت کرد. طی کنفرانس دیپلماتیک ۱۹۴۹ نماینده برمه آشکارا این امکان را مطرح ساخت که کشورش و دیگر کشورهای آسیایی در صورتی که نشان‌های جدید به رسمیت شناخته شوند ممکن است از نشان خاص خود استفاده نمایند:

«کشورهای شرق به طور فزاینده‌ای نقش فعالی را در عرصه بین‌المللی برعهده گرفته‌اند؛ آنها خواهان یک نشان هستند که به هیچ وجه آداب مذهبی آنها یا دیگر کشورها

را هتک حرمت نکند. از سوی دیگر، اگر اصل چندگانگی نشان‌ها پذیرفته شود، کشورهای شرقی ممکن است از نشان‌های خودشان استفاده کنند.»^(۵۳)

ژنرال مایترا^۱ دبیر کل جمعیت صلیب سرخ هند طی نامه‌ای در ۲ نوامبر ۱۹۷۷، پیشنهاد استفاده از صلیب سرخ بر روی زمینه سفید را نمود.^(۵۴) همچنین دولت زیمبابوه اندکی پس از استقلال، پیشنهاد نمود که جمعیت صلیب سرخ زیمبابوه به جمعیت ستاره سرخ زیمبابوه تغییر نام دهد و یک ستاره سرخ بر روی زمینه سفید را به عنوان نشان خود استفاده نماید. این پیشنهاد بعد از مذاکره با کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و اتحادیه جمعیت‌های صلیب سرخ (اکنون فدراسیون بین‌المللی) کنار نهاده شد.^(۵۵)

از این رو نمی‌توان خطر گسترش را نادیده گرفت. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ از سوی خود اقدام هیچ کشور و جمعیت ملی را برای استفاده از یک نشان به انتخاب خود، مورد تأیید قرار نمی‌دهد. چرا که این مسئله باعث هموار شدن راه برای چندگانگی علامت‌ها با مفاهیم ضمنی ملی، مذهبی یا گروهی می‌شود که در نهایت موجب تضعیف اثر مصنوعیتی آنها خواهد شد. علاوه بر آن ممکن است در بخش‌هایی از دنیا علامت‌های مصنوعیتی برگزیده شوند که در دیگر مناطق توهین‌آمیز تلقی می‌شوند.

البته، لازم است خاطر نشان شود که تنها اسرائیل و قزاقستان در ارتباط با مسئله نشان حق شرط برای خود قائل شده‌اند و نیز کشورهای بسیار کمی هستند که هنوز به کنوانسیون‌های ژنو نپیوسته‌اند.^(۵۶) با توجه به اینکه الزامات خاص حقوقی اعلام شرط در ارتباط با این مسئله توسط کشوری که هم‌اکنون عضو پیمان است، جلوگیری می‌نمایند. می‌توان گفت که به نظر می‌رسد خطر گسترش نشان‌ها اکنون بسیار کم است. متأسفانه این استدلال هیچ‌گونه تضمینی برای آینده نمی‌دهد. چه چیزی می‌تواند از این که یک کشور از کنوانسیون‌های ژنو خارج شده و سپس بار دیگر با اعلام حق شرط به آنها بپیوندد جلوگیری نماید؟ و چه کسی فروپاشی یوگسلاوی و اتحاد شوروی را پیش‌بینی می‌کرد؟ دهه گذشته شاهد ظهور بیش از ۲۰ کشور مستقل جدید بود. هیچ کس نمی‌تواند بگوید که

در آینده چه اتفاقی رخ خواهد داد.

این واقعیت که به طور عملی کلیه کشورهای جامعه بین‌المللی امروزه عضو کنوانسیون‌های ژنو هستند به خودی خود تضمین کافی در برابر خطر گسترش نشان‌های مصونیت را ارایه نمی‌کند. علاوه بر آن، استدلال‌هایی مشابه آنچه که از سوی کسانی در حمایت از شناسایی جمعیت و نشان اسرائیلی مطرح می‌شوند و خواهان برابری و عدالت در این رابطه می‌باشند، می‌توانند در آینده برای دیگر نشان‌های جدید نیز مطرح گردند. از این‌رو خطر گسترش نباید کوچک شمرده شود.

د - جستجوی یک راه کار فراگیر

۱. مقدمه

آنهایی که مسئله نشان را از نزدیک مورد مطالعه قرار داده‌اند از اینکه جنبش و جامعه بین‌المللی یک سری تصمیمات جداگانه‌ای را برای یاری رساندن به یک کشور، جمعیت ملی یا شمار معدودی از کشورها و جمعیت‌های ملی اتخاذ کرده‌اند شگفت‌زده می‌شوند، هر یک از این تصمیمات جداگانه ما را یک گام از نیل به هرگونه راه کار فراگیر دور کرده‌اند.

در واقع تنها راه کار کاملاً رضایت‌بخش از لحاظ منطق و عدالت، انتخاب یک نشان جدید جدای از هرگونه مضمون سیاسی یا مذهبی می‌باشد که به طور جهان‌شمولی به جای نشان‌های موجود مورد پذیرش قرار گرفته است. به طور کلی، جنبش المپیک و جنبش جهانی پیشاهنگی در یافتن نشان‌هایی که به طور جهانی مورد پذیرش قرار گرفته باشند، موفق شده‌اند، و هیچ دلیلی وجود ندارد که جنبش صلیب سرخ و هلال احمر نتواند چنین کاری انجام دهد.

با این وجود پیشنهادهایی که برای یک نشان جدید به جای نشان‌های موجود مطرح می‌شوند بلافاصله توسط کسانی که به شدت به نشان‌های گذشته وابسته هستند رد

می‌شوند. باید گفته شود که صلیب سرخ و هلال احمر نهادهای کمک بی‌طرفانه به قربانیان مناقشات - همچون دو جنگ جهانی - و بلایای طبیعی بی‌شماری در اغلب نقاط جهان بوده‌اند. علامت‌های کمی، این‌گونه گسترده در سراسر جهان شناخته شده‌اند و چنین حس غریزی هم‌دلی را برمی‌انگیزند.

۲. ابتکار کمیته بین‌المللی صلیب سرخ

با در نظر گرفتن این مسئله که رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ طی مقاله‌ای که در *International Review of Red Cross* در سال ۱۹۹۹ چاپ کرد، پیشنهاد یک بررسی تازه از مسئله را نمود، نشان می‌دهد که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ خواهان مشارکت در این فرآیند است.^(۵۷) از دیدگاه آقای سوماروگا^۱ جهت یافتن راه‌حل‌ها، چهار اصل که ارتباط آنها توسط تجربه گذشته روشن شده است باید مورد لحاظ قرار گیرند:

• «راه‌حل باید پذیرش گسترده‌ای داشته باشد؛

• کشورها و جمعیت‌های ملی که از یکی از نشان‌های شناخته شده استفاده می‌کنند نباید مجبور به رها کردن یا تغییر نشان‌شان بدون اینکه تمایل به چنین کاری داشته باشند شوند؛

• هرگونه علامت جدید بایستی دارای گرافیک ساده‌ای باشد به نحوی که از دور قابل شناسایی باشد، بایستی جدای از هرگونه مضمون مذهبی، سیاسی و قومی باشد و بایستی در هنگام صلح کاملاً شناخته شده باشد تا توسط کسانی که لازم است آن را محترم بشناسند به راحتی قابل تشخیص باشد؛

• از هر گونه گسترش نشان‌ها، که در صورتی که آزادی انتخاب زیادی داده شود احتمال آن وجود دارد بایستی جلوگیری شود.^(۵۸)

سوماروگا از انتخاب یک نشان اضافی جدای از هرگونه مضمون سیاسی، مذهبی و ملی حمایت می‌کند که در اختیار کشورها و جمعیت‌های ملی که نمی‌توانند هیچ یک

از نشان‌های موجود را برگزینند قرار گیرد. وی اذعان دارد که بازگشت به صلیب سرخ به عنوان تنها نشان - که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همواره در پی آن بوده است امکان‌پذیر نیست، و اعضای جنبش برای کنار نهادن نشان‌های موجود - نشان‌هایی که میلیون‌ها تن عمیقاً به آنها دلبستگی دارند - برای انتخاب یک نشان جدید آمادگی ندارند.^(۵۹) این مقاله که توسط رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ امضا شده است. طبیعتاً منعکس کننده موضع خود سازمان است.

۳. شورای نمایندگان ۱۹۹۷

ابتدا این ابتکار کمیته بین‌المللی صلیب سرخ واکنش‌هایی احساسی را برانگیخت. با این وجود یک گروه کاری تشکیل شد و یک سری پیشنهادات را به نشست شورای نمایندگان در سویل^۲ در نوامبر ۱۹۹۷ ارائه داد.^(۶۰)

گزارش گروه کاری تصویب ۶ معیار برای ارزیابی راه‌حل‌های احتمالی را توصیه نمود:
 ۱. هرگونه راه‌حلی باید ابتدا با در نظر گرفتن حفاظتی که به قربانیان داده می‌شود ارزیابی گردد و در واقع باید منجر به بهبود در این حفاظت گردد.

۲. هر راه‌حلی بایستی بر اساس وجود دو نشان که هم اکنون مورد استفاده قرار می‌گیرند باشد که صلیب سرخ و هلال احمر می‌باشند و هر دو به صورت دوفاکتو از جایگاهی واحد برخوردارند (...). و در سراسر جهان شناخته شده می‌باشند.

۳. هر راه‌حلی باید از ایجاد موانع جدید برای آرمان اتحاد جنبش به دور باشد، برعکس بایستی در راستای آن آرمان باشد.

۴. اگرچه این آرمان اتحاد، به طور طبیعی نشان را نیز دربرمی‌گیرد اما هدف داشتن یک نشان واحد برای هم مصونیت‌بخشی و هم نشانگری در حال حاضر در دستور کار نمی‌باشد، هدف حل [مشکلات کشورها و جمعیت‌های ملی است که قادر به استفاده از

۱. Council of Delegates

۲. Seville

هیچ یک از نشان‌های صلیب سرخ و هلال احمر نمی‌باشند.]

۵. هر راه‌حلی باید بتواند این مشکلات را بدون ایجاد مشکلات جدید برای جمعیت‌های ملی که هیچ مشکلی در این رابطه ندارند برطرف نماید و آنها بایستی بتوانند به استفاده از نشان‌های کنونی‌شان ادامه دهند. (وضعیت موجود)

۶. مسئله نشان نبایستی باعث شکاف در جنبش شود، هر راه‌حلی باید پذیرش گسترده‌ای داشته باشد و هر تصمیمی برای حل این مسئله مهم بایستی از طریق اجماع اتخاذ شود.^(۶۱)

شورای نمایندگان این گزارش را همان‌طور که ارایه شده بود تصویب کرد، شورا شش اصولی را که در بالا مطرح شدند مورد تأیید قرار داد و تصمیم گرفت با یک گروه کارشناسی متشکل از متخصصانی از دولت‌ها و جنبش، مشورت نماید.^(۶۲) در ابتدای این مذاکرات، خانم کریستینا ماگنوسن^۱، رئیس صلیب سرخ سوئد و رئیس کمیسیون دایمی گروه کاری نشان پیشنهاد انتخاب یک نشان مصونیتی اضافی را ارایه داد که فارغ از هرگونه مضمون ملی، سیاسی یا مذهبی باشد.^(۶۳) این گروه کارشناسی در نشستی که از ۳۱ اوت تا ۲ سپتامبر ۱۹۹۹ برگزار نمود این پیشنهاد را مورد بررسی قرار داد و توصیه نمود که مذاکرات تداوم یابد.

۴. شورای نمایندگان ۱۹۹۹ و بیست و هفتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر

شورای نمایندگان در ۲۹ و ۳۰ اکتبر ۱۹۹۹ نشست خود را برگزار نمود. شورا به اجماع قطعنامه‌ای را تصویب نمود که در آن از کار و مذاکرات صورت گرفته توسط کمیسیون دایم ستایش شد. شورا پیشنهاد نمود که از کمیسیون دایم دعوت شود تا یک گروه کاری

۱. Christina Magnuson

مشترک در مورد مسئله نشان تشکیل گردد و وظیفه پیدا نمودن هر چه سریع‌تر یک راه‌کار فراگیر و قابل قبول برای تمامی اعضا را برعهده گیرد. در قطعنامه‌ای که همچنین به صورت اجماع به تصویب رسید، بیست و هفتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر این پیشنهاد را تصویب نمود و درخواست نمود که مذاکرات ادامه یابد.^(۶۴) کمیته بین‌المللی صلیب سرخ تصمیم گرفت تا از پیشنهاد خانم ماگنوسن بدون قید و شرط و برای اتخاذ یک موضع بر اساس عناصر زیر حمایت نماید:

الف) صلیب سرخ و هلال احمر به عنوان نشان‌های نماد مصونیت که کنوانسیون‌های ژنو به خدمه پزشکی اعطا نموده است و به عنوان علامت‌های مشخصه جمعیت‌های ملی کشورها که هم‌اکنون از آن استفاده می‌کنند و از وضعیت موجود راضی هستند همچنان باقی می‌مانند.

ب) در کنار صلیب سرخ و هلال احمر یک نشان مصونیتی دیگر جدای از هرگونه مضمون سیاسی یا مذهبی بایستی توسط جامعه بین‌المللی برگزیده شود و در اختیار کشورها و جمعیت‌های ملی که نمی‌توانند از صلیب سرخ و هلال احمر استفاده کنند برای استفاده آنها قرار داده شود.

ج) در صورت تمایل، جمعیت‌های ملی کشورهایی که نشان جدید را برای مصونیت خدمه پزشکی خود برمی‌گزینند، می‌توانند در آن به عنوان بخش نشانگر از یکی از علامت‌هایی که هم‌اکنون مورد استفاده قرار می‌گیرد یعنی صلیب سرخ، هلال احمر، ستاره سرخ داوود، یا دو نشان صلیب سرخ و هلال احمر استفاده نمایند.

به عقیده کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، تصویب یک علامت مشخصه دیگر که جدای از هرگونه اهمیت سیاسی یا مذهبی باشد و شناسایی آن در کنار صلیب سرخ و هلال احمر، واقع‌گرایانه‌ترین شیوه برای حل و فصل مسئله نشان و راضی نمودن کشورها و جمعیت‌های ملی که نمی‌توانند هیچ یک از صلیب سرخ و هلال احمر را بپذیرند می‌باشد. امکان استفاده از یکی از نشان‌هایی که هم‌اکنون مورد استفاده قرار می‌گیرند یعنی صلیب سرخ، هلال احمر، ستاره سرخ داوود یا دو نشان صلیب سرخ و هلال احمر به

عنوان علامت مشخصه در سومین نشان جهانی، راه را برای شناسایی ستاره سرخ داوود و جمعیت ملی اریتره روشن می‌سازد، در عین حالی که راه‌حل تازه‌ای را برای هر جمعیت ملی دیگری که ممکن است با استفاده از یکی از نشان‌های موجود در آینده مشکل داشته باشد، فراهم می‌آورد.

سرانجام اینکه این پیشنهاد به هیچ وجه منجر به گسترش نشان‌های مصونیت، که قطعاً تأثیر نامطلوبی بر حفاظت از قربانیان بر جای خواهد گذاشت نمی‌شود. برعکس، تصویب یک نشان جهانی سوم که جدای از هرگونه مضمون سیاسی یا مذهبی باشد بهترین ابزار برای تضمین این مطلب است که دیگر هیچ گسترش نشان‌هایی اختصاصی که مربوط به یک کشور یا جامعه مذهبی خاصی باشد صورت نخواهد گرفت. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ بر این پندار است که این طرح دورنمای بسیار خوبی جهت نیل به یک راه‌کار فراگیر و نهایی برای مسئله نشان و برای قادر ساختن جنبش صلیب سرخ و هلال احمر به دستیابی به جهان‌شمولی که سال‌های زیادی آرزوی آن را داشته است فراهم می‌آورد. چرا که برای ستاره سرخ داوود و جمعیت ملی اریتره این امکان را فراهم آورد که به عضویت کامل جنبش درآیند.

این طرح همچنان راه را برای تحولات مهمی در فعالیت‌های امداد بین‌المللی و در معرفی خدمه پزشکی چندملیتی به خصوص طی عملیات‌های حفظ صلح می‌گشاید. در حال حاضر، بارها اتفاق می‌افتد که خدمه پزشکی بخشی از این نیروها توسط نشان صلیب سرخ شناخته می‌شوند و بخشی دیگر توسط هلال احمر، نشان جدید این امکان را فراهم می‌آورد تا یک نشان‌گذاری واحد برگزیده شود. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی قصد دارند تا از این نشان مصونیت جدید در وضعیت‌های محدودی آنجا که نشان‌های صلیب سرخ و هلال احمر به راحتی مورد پذیرش قرار نمی‌گیرند استفاده نمایند. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همچنین تصمیم گرفته است تا در صورت توافق فدراسیون، همراه با آن یک صندوق با یک هدف دوگانه ایجاد نماید: از یک سو جهت کمک به جمعیت‌های ملی که نشان جدید را برمی‌گزینند برای تبلیغ آن در داخل کشورشان

و تغییر نشان که بر روی تجهیزات مربوطه آنها درج شده است، و از سوی دیگر برای تأمین بودجه تقویت نشان جدید در سطح بین‌المللی.

۵. به سوی سومین پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو ۱۹۴۹

گروه کاری مشترک در مورد نشان که در پی قطعنامه شورای نمایندگان تشکیل شد، در ۱۳ و ۱۴ آوریل ۲۰۰۰ تحت ریاست مشترک خانم ماگوسن و خانم آبسا کلود دیالو، سفیر و نماینده دائم سنگال در سازمان ملل و دیگر سازمان‌های بین‌المللی در ژنو تشکیل جلسه داد. این نشست، نمایندگان ۱۵ کشور^(۶۵)، چهار عضو کمیسیون دائم، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، فدراسیون و نمایندگان دو جمعیت ملی که به صورت ویژه توسط کمیسیون دائم دعوت شده بودند را گرد هم آورد. این گروه کاری مشترک بلافاصله دریافت که اکثریت عظیمی از کشورها و جمعیت‌های ملی عمیقاً به نشان‌های موجود صلیب سرخ و هلال احمر دل‌بستگی دارند. از این رو به این نتیجه رسید که تنها وسیله پیدا کردن یک راه‌کار فراگیر که مورد پذیرش اکثریت باشد برای مسئله نشان، تصویب سومین پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو ۱۲ اوت ۱۹۴۹ است. این پروتکل یک نشان مصونیتی دیگر را معرفی می‌کند که فارق از هرگونه مفهوم ضمنی ملی، سیاسی یا مذهبی باشد، تا در کنار نشان‌های موجود که در کنوانسیون‌های ژنو آمده‌اند مورد استفاده قرار گیرند. این نشان جدید به نحوی طراحی خواهد شد که جمعیت ملی که از آن استفاده می‌کند را قادر می‌سازد تا هر نشان مشخصه‌ای را که هم‌اکنون در این رابطه مورد استفاده قرار می‌دهد وارد آن نماید.

گروه کاری مشترک همچنین دریافت که پیش‌نویس پروتکل موضوع مباحثات گسترده‌ای قرار خواهد گرفت. بر اساس وظیفه‌ای که جامعه بین‌المللی برعهده آن نهاد است^(۶۶) کمیته بین‌المللی صلیب سرخ موظف شد تا با مشورت فدراسیون بین‌المللی پیش‌نویس پروتکلی را که به نشان جدید صورت قانونی می‌دهد، تدوین نماید. گروه کاری

مشترک همچنین کمک سخاوتمندانه دولت سوئیس را که به عنوان امین کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی آنها عمل می‌نماید؛ جهت برگزاری یک کنفرانس خاطر نشان ساخت. در این کنفرانس کلیه کشورهای عضو کنوانسیون‌های ژنو دعوت خواهند شد و هدف آن بررسی و تصویب سومین پروتکل الحاقی خواهد بود که به سومین نشان جهانی صورت قانونی خواهد بخشید. سوئیس پیشنهاد نمود که این کنفرانس در ۲۵ و ۲۶ اکتبر ۲۰۰۰ در ژنو برگزار شود و بلافاصله مذاکرات را برای رسیدن بدان منظور برعهده گیرد.

در نشست ویژه که در ۱۱ مه ۲۰۰۰ در نیس^۱ برگزار شد، کمیسیون دایم صلیب سرخ و هلال احمر، براساس ماده ۱۱ پاراگراف ۲ اساسنامه جنبش تصمیم گرفت تا تاریخ تشکیل بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ را که اصولاً قرار بود در پاییز ۲۰۰۳ برگزار شود به جلو کشانده و در ۱۴ نوامبر ۲۰۰۰ برگزار نماید. تنها هدف این کنفرانس اصلاح اساسنامه جنبش در راستای نتایج کنفرانس دیپلماتیک و روشن ساختن شیوه شناسایی آن دسته از جمعیت‌های ملی بود که تا آن زمان به دلیل مشکلات مربوط به نشان شناسایی نشده بودند. دعوتنامه‌ها بلافاصله برای کشورهای عضو کنوانسیون‌های ژنو، برای جمعیت‌های ملی و ناظرانی که برای حضور در کنفرانس دعوت شده بودند ارسال شدند. از این رو کلیه سازوکارهای لازم برای حل و فصل مسئله نشان در طول سال ۲۰۰۰ ایجاد شده بود و هدف این بود که پیش از پایان این سال مسئله حل شده باشد.

گروه مشترک کاری بار دیگر در ۱۳ و ۱۴ ژوئن ۲۰۰۰ بدون تغییر اعضا، جهت بررسی پیش‌نویس سومین پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو که توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و با مشورت فدراسیون بین‌المللی تدوین شده بود تشکیل جلسه داد. این نشست مسائلی را که بر روی آن توافق حاصل شده بود و حوزه‌هایی را که نیازمند مذاکرات بیشتری بود مشخص نمود.

در ۵ ژوئیه ۲۰۰۰، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ پیش‌نویس سومین پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو را به دولت سوئیس تسلیم نمود که این کشور نیز به عنوان امین این

معاهدات، پیش‌نویس را بین کلیه کشورهای عضو کنوانسیون‌های ژنو توزیع نمود و برگزاری مذاکرات را که در آن کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون به ایفای نقش فعالشان ادامه دادند، برعهده گرفت. مذاکرات بی‌شماری در ژنو و در این رابطه، از طریق نمایندگان ویژه یا توسط سفارتخانه‌های سوئیس در کشورهای مربوطه برگزار شد.

یک کنفرانس مقدماتی غیررسمی در ۵ و ۶ سپتامبر ۲۰۰۰ در ژنو برگزار شد که قبل از کنفرانس دیپلماتیک، نمایندگان کلیه کشورهای عضو کنوانسیون‌های ژنو را گردهم آورد. در پی آن نیز در ۶ سپتامبر نشستی توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون جهت آماده نمودن زمینه‌های بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی برگزار شد. در آن نشست نمایندگان کشورها و جمعیت‌های ملی حضور یافتند. پس از آن نشست‌ها مقامات سوئیس احساس نمودند که شرایط برای اجماع فراهم شده است و تصمیم گرفتند تا به طور رسمی از کشورها دعوت نمایند در کنفرانس دیپلماتیک نشان که برای ۲۵ اکتبر در ژنو برنامه‌ریزی شده بود شرکت نمایند. مذاکرات فشرده‌ای طی ماه سپتامبر ۲۰۰۰ صورت گرفت که در نتیجه آن بسیاری از موارد باقی‌مانده مورد اختلاف در پیش‌نویس پروتکل سوم برطرف شدند. همچنین بر روی یک طرح نشان که به صورت گسترده‌ای مورد پذیرش قرار گرفت توافق حاصل شد. طرحی که هیچ سابقه‌ای در استفاده بین‌المللی نداشت.^(۶۷)

اگرچه هنوز هیچ تصمیمی درباره نام نشان جدید گرفته نشده بود، به زودی به نظر رسید که اصطلاح «کریستال سرخ»^۱ دارای مزیت‌های غیرقابل انکاری است: این اصطلاح در هر سه زبان رسمی اساسنامه جنبش و بسیاری زبان‌های دیگر یکسان است؛ همچنین فاقد هرگونه مفهوم ضمنی منفی در شمار زیادی از زبان‌هایی که مورد بررسی قرار گرفتند، می‌باشد. در زبان فرانسوی و انگلیسی حرف آغازین این اصطلاح نیز همچون صلیب سرخ و هلال احمر مشابه است؛ و سرانجام اینکه، کریستال‌ها نماد پاکی و شفافیت هستند و آنها آب را به ذهن متبادر می‌کنند که منشأ زندگی است.^(۶۸)

به طور خلاصه، یک راه‌کار فراگیر برای مسئله نشان، راه‌کاری که از لحاظ اصولی و

رویه قابل قبول باشد، به نظر می‌رسید در حال به نتیجه رسیدن است، اما وقایعی که در اواخر سپتامبر ۲۰۰۰ در خاورمیانه رخ دادند آن را زیر سؤال برد. دشمنی‌های تازه در این بخش از جهان سربرآوردند، سوئیس به این نتیجه رسید که شرایط لازم برای تصویب سومین پروتکل الحاقی دیگر فراهم نیست و تصمیم گرفت تا کنفرانس دیپلماتیک را به حالت تعلیق درآورد. با این وجود بنا به درخواست کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون، سوئیس موافقت نمود که پیش‌نویس پروتکل را در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۰ جهت برآورد پیشرفتی که حاصل شده بود و برای حفظ بسیاری از مواردی که بر روی آنها توافق حاصل گردیده بود، توزیع نماید.^(۶۹)

از آنجایی که کنفرانس دیپلماتیک به حالت تعلیق درآمده بود، کمیسیون دائمی هیچ چاره‌ای نداشت به جز اینکه بیست و هشتمین کنفرانس صلیب سرخ و هلال احمر را که قرار بود در ۱۴ نوامبر ۲۰۰۰ تشکیل شود لغو نماید. هیأت رئیسه فدراسیون بین‌المللی در ۱۲ نوامبر ۲۰۰۰ وضعیت را بررسی نمود و تصمیمی را اتخاذ نمود که به موجب آن پیش‌نویس ۱۲ اکتبر، مبنای اساسی سومین پروتکل الحاقی پیشنهادی قرار گرفت. هیأت رئیسه از جمعیت‌های ملی خواست که حمایت فعال و آشکاری را از اقدامی که برای حل مسئله نشان صورت گرفته است، با تصویب پروتکل به عمل آورند.^(۷۰)

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی نیز به نوبه خود مذاکراتشان را با نمایندگی‌های دائم کشورهای مختلف جهت جمع‌آوری نقطه نظرات درباره پیش‌نویس پروتکل سوم و آینده این روند، ادامه دادند. اقدامات آنها همچنین تضمین نمود که دولت‌ها دریافته‌اند که برای جنبش، مسئله نشان همچنان در اولویت قرار دارد.

این رایزنی‌ها نشان داد که پیش‌نویس سومین پروتکل الحاقی با همان صورتی که در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۰ داشت به طور گسترده‌ای مورد پذیرش قرار گرفته است تا به محض اینکه شرایط مساعد فراهم آمد مذاکرات درباره آن از سر گرفته شود. نمایندگان بسیاری از کشورها ابراز امیدواری نمودند که راه‌حلی پیدا شود که بتوان آن را با اجماع تصویب نمود. در ۱۶ مه ۲۰۰۱، هیأت رئیسه فدراسیون بین‌المللی بر تصمیم نوامبر ۲۰۰۰ خود

تأکیدی دوباره نهاد و اعلام نمود که پیش‌نویس ۱۲ اکتبر ۲۰۰۰ مبنای درستی برای توافق میان کشورهای عضو به محض اینکه شرایط مساعد فراهم آمد، ایجاد کرده است.^(۷۱)

مجمع کمیته بین‌المللی صلیب سرخ نیز به طور منظم مسئله را بررسی کرد و حمایت خود را از این فرایند و پیش‌نویس پروتکل اعلام نمود. کمیسیون دایمی نیز موضع مشابهی اتخاذ کرد. کمیسیون براساس تصمیمی که در ۱۲ ژوئن ۲۰۰۱ گرفت گام‌های برداشته شده با هدف تصویب پروتکل الحاقی سوم را مورد تأیید قرار داد و بار دیگر ضمن تأکید بر عزم خود به تداوم مذاکرات برای نیل به یک راه‌کار فراگیر و نهایی، اعلام نمود که یک راه‌کار فراگیر که برای کلیه اعضا قابل پذیرش باشد تنها از طریق تصویب این پیش‌نویس پروتکل قابل دستیابی است.^(۷۲)

۶. شورای نمایندگان ۲۰۰۱

آخرین ولی نه کم‌اهمیت‌ترین نشست شورای نمایندگان که از ۱۱ تا ۱۴ نوامبر ۲۰۰۱ در ژنو برگزار شد قطعنامه بسیار مهمی را به صورت اجماع به تصویب رساند. با این مفاد که در آن شورا:

- ضمن ستایش از تلاش‌های به عمل آمده توسط گروه کاری مشترک در مورد نشان؛
- ضمن تأیید هدف آن برای پیدا نمودن یک راه‌حل فراگیر برای مسئله نشان؛
- خاطرنشان ساخت که تصویب یک نشان دیگر فارغ از هرگونه مضمون سیاسی، مذهبی یا ملی موجب تقویت حفاظت از قربانیان جنگ و دیگر شرایط خشونت خواهد شد؛

• خاطرنشان ساخت که پیش‌نویس پروتکل الحاقی سوم به کنوانسیون‌های ژنو که توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با مشورت فدراسیون بین‌المللی تدوین و در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۰ توسط سوئیس توزیع شده است یک مبنای کاری قابل قبولی را برای از سرگیری مذاکرات هنگامی که شرایط اجازه دهد، فراهم نموده است؛

- ابراز امیدواری نمود که یک کنفرانس دیپلماتیک با هدف تصویب پروتکل سوم به

- محض اینکه شرایط دورنمای مطلوبی را برای نیل به توافق فراهم کند، برگزار گردد؛
- از فدراسیون بین‌المللی و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ دعوت نمود تا اقدامات لازم را با هدف تداوم همکاری - به ویژه در زمینه‌های عملی - با جمعیت‌های ملی که هنوز شناسایی نشده‌اند به عمل آورند؛
 - از کمیسیون دایمی تقاضا نمود تا مذاکرات را با هدف پیدا نمودن یک راه‌کار فراگیر برای مسئله نشان برپایه کارهایی که هم‌اکنون در جریان است، ادامه دهد.^(۷۳)
 - از زمان تصویب این قطعنامه، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی یک رهیافت دوسویه‌ای را در پیش گرفته‌اند.
 - نخست اینکه آنها آمادگی خود را حفظ نمودند تا به محض اینکه شرایط مساعد برای رسیدن به توافق فراهم شد مشورت‌ها و مذاکرات را برای تصویب پروتکل الحاقی سوم از سرگیرند. از این دید، عامل تعیین‌کننده در این رابطه از سرگیری گفت‌وگوی سازنده در خاورمیانه خواهد بود که منجر به کاهش واقعی تنش‌ها در این منطقه شود. اقدامات ویژه‌ای جهت صیقل دادن به پیش‌نویس پروتکل سوم صورت گرفت؛ کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با همکاری ارتش سوئیس آزمایش‌هایی را درباره‌ی قابل رؤیت بودن نشان جدید به عمل آورد تا اطمینان حاصل نماید که آیا این نشان دارای همان قابلیت‌های رؤیت صلیب سرخ و هلال احمر می‌باشد یا خیر، تحقیقاتی جهت ارزیابی مناسب‌ترین نام انجام شد. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون به این قضیه توجه نمودند که مسئله همچنان در دستور کار جامعه بین‌المللی تا زمانی که شرایط محرک تازه‌ای برای روند مذاکرات فراهم آورد، باقی ماند.
 - دوم اینکه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون در تلاش هستند تا همکاری‌ها را، به خصوص در عرصه عملی، با جمعیت‌های ملی که هنوز شناسایی نشده‌اند ارتقا دهند به نحوی که به آن دسته از کشورها یک حس قوی از تعلق به جنبش داده شود و راه را برای ورود آنها به جنبش به محض اینکه موانع کنونی برای شناسایی رسمی برچیده شدند هموار سازد.^(۷۴) کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون همچنین بهبود روابط دوجانبه

میان جمعیت‌های ملی شناسایی نشده و دیگر جمعیت‌ها را تشویق می‌کنند.

در پی توصیه‌ای که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون ارایه نمودند کمیسیون دایمی یک گروه کاری جدید درباره نشان تشکیل داد که منحصراً متشکل از اعضای معروف جنبش بود. وظیفه آن بررسی ابزارهای پیگیری قطعنامه شورای نمایندگان بود.^(۷۵) اعضای گروه کاری متشکل از صلیب سرخ آمریکا، صلیب سرخ بریتانیا، جمعیت هلال احمر مصر، صلیب سرخ اکوادور، جمعیت صلیب سرخ هند، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، جمعیت ملی هلال احمر اردن، جمعیت هلال احمر اوگاندا، جمعیت صلیب سرخ سنگال، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون به ریاست خانم ماگوسن چندین مرتبه در سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ تشکیل جلسه دادند. رئیس ستاره سرخ داوود و دبیر کل جمعیت صلیب سرخ اریتره در یک جلسه شرکت کردند. گروه کاری بر روی دو امکان متمرکز شد: از سرگیری روند مذاکرات بر روی نشان و ارتقای همکاری عملی با جمعیت‌های شناسایی نشده. در مورد نخست، گروه کاری چنین ارزیابی نمود که شرایط چندان مناسب نیست و از سرگیری روند مذاکرات، شانس چندان برای اینکه به یک راه‌حل پذیرفته شده با اجماع منتهی گردد ندارد. با بررسی راه‌کارهای جایگزین متقاعدکننده به نظر رسید که تحت آن شرایط تنها گزینه واقع‌گرایانه آن چیزی بود که توسط کمیسیون دایمی اتخاذ شد و پیش‌نویس پروتکل سوم تنها گزینه ممکن را برای نیل به یک راه‌کار فراگیر و نهایی مطرح نمود. گروه کاری، با به نتیجه رسیدن مشورت‌هایش توصیه نمود که کمیسیون دایمی:

- به تلاش‌هایش در همکاری با دولت سوئیس و کلیه اجزای جنبش، جهت نیل به تصویب پروتکل الحاقی سوم به کنوانسیون‌های ژنو بر اساس پیش‌نویسی که در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۰ توزیع گردیده است، به محض اینکه شرایط برای از سرگیری مذاکرات مساعد شد ادامه دهد؛

- به طور فعالانه‌ای در داخل جنبش و میان اعضا اطلاع‌رسانی نماید و نشان دهد که این مسئله به خاطر ارزش جهانی‌اش یکی از بهترین و بالاترین اولویت‌هاست اما همچنین

خاطرنشان سازد که این مسئله‌ای است که جنبش تنها با حمایت قاطع کشورها می‌تواند آن را حل و فصل نماید؛

• کلیه اعضا را به بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر که در دسامبر ۲۰۰۳ برگزار خواهد شد دعوت نماید تا به تصویب قطعنامه‌ای بپردازند که تصویب پروتکل سوم را تسریع می‌کند و راه را برای نیل به یک راه‌حل فراگیر و نهایی برای مسئله نشان همان‌طور که بیست و هفتمین کنفرانس در سال ۱۹۹۹ درخواست نمود هموار می‌نماید و در پی تأیید این هدف توسط شورای نمایندگان پیش از بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی برآید.

• اگر پیش از دسامبر ۲۰۰۳ درباره تصویب پروتکل الحاقی سوم یقین حاصل شود، هر چه سریع‌تر سازوکارهای بازنگری در اساسنامه جنبش را به نحوی که شناسایی و پذیرش جمعیت‌های ملی مربوطه را بدون تأخیر اجازه دهد فراهم نماید؛

• ابتکارهای همکاری عملی با کلیه جمعیت‌های ملی که منتظر شناسایی و پذیرش هستند را با هدف آماده‌سازی عضویت آنها در جنبش تقویت و گسترش نماید؛

• به کمیسیون دایم آتی پیشنهاد نماید که یک متدولوژی برای پیگیری این توصیه‌ها ترسیم نماید.

کمیسیون دایم در نشست ۱۳ مه ۲۰۰۳ خود تمامی توصیه‌های ارایه شده توسط گروه کاری را مورد تأیید قرار داد و خاطرنشان ساخت که هر جمعیت ملی که خواهان شناسایی می‌باشد باید شرایط شناسایی را داشته باشد.^(۷۷)

۷. شورای نمایندگان ۲۰۰۳ و بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر (ژنو، ۳۰ نوامبر تا ۶ دسامبر ۲۰۰۳)

متأسفانه فضای روشنی در روابط بین‌الملل از هنگام شورای نمایندگان در نوامبر ۲۰۰۱ تا گردهمایی‌های دسامبر ۲۰۰۳ دیده نشد. عملیات‌های تروریستی بالی، ریاض، کازابلانکا و استانبول، جنگ در افغانستان و سپس عراق و به ویژه ادامه رویارویی‌ها در سرزمین‌های

اشغالی خاور نزدیک، فضایی را پدید آورد که مانع از هرگونه راه‌کاری برای موضوع نشان شد.

شورای نمایندگان دسامبر ۲۰۰۳ و بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر در یک فضای پر از تهدید برگزار شد. به رغم این شرایط، مناظرات روی موضوع نشان در یک جو آرام به پیش رفت. به رغم اختلاف نظرها و تفاوت‌ها که این موضوع را تحت تأثیر قرار داده بودند، رفتار دوستانه طرف‌های بحث سبب شد تا دو قطعنامه مهم با اجماع به تصویب برسد. قطعنامه شماره ۵ شورای نمایندگان و قطعنامه شماره ۳ کنفرانس بین‌المللی که مورد اخیر بدین ترتیب به قطعنامه شورای نمایندگان منجر شد.

بیان

• بسیاری از نمایندگان - بیشتر دولت‌ها تا جمعیت‌های ملی - گام‌هایی را برای پیشرفت از هنگام آخرین کنفرانس بین‌المللی (۱۹۹۹) تحت حمایت کمیسیون دایمی برای دستیابی به یک راه‌کار جهانی و پایدار روی موضوع نشان برداشتند که این گام‌ها بر پایه پروژه پیشنهادی سومین پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو در رابطه با نشان پایه‌گذاری شده بود. بسیاری از نمایندگانی که پیرامون ناتوانی در تصویب پروژه پروتکل اظهار تأسف می‌کردند، اظهار کردند که این موضوع باید دستور کار جامعه بین‌المللی بماند و خواهان آن شدند که یک کنفرانس دیپلماتیک برای بررسی و تصویب پروژه پروتکل سوم هم‌زمان با شرایطی که اجازه پیش‌بینی یک شانس منطقی از موفقیت را می‌دهد برگزار شود.

• نمایندگان گروه عرب اظهار همراهی کردند. آنها به رغم تکرار حق شرط خویش به روی برخی از ملاحظات پروتکل پیشنهادی و مخالفت با دعوت به برگزاری یک کنفرانس دیپلماتیک برای تصویب این پروتکل، فرآیند به کار گرفته شده را زیر پرسش نبردند و با اجماع به عمل آمده روی پروژه قطعنامه‌ها از سوی شورا و سپس کنفرانس مخالفت نکردند.

• تصویب قطعنامه شماره ۳ بیست و هشتمین کنفرانس به موضوع دولت‌ها برمی‌گردد،

تویی که در پی تعویق کنفرانس دیپلماتیکی که می‌بایست در اکتبر ۲۰۰۰ برگزار می‌شد از زمین جمعیت‌ها در میدان دولت‌ها فرار گرفت. همانطور که خانم کریستینا ماگنوسن گزارشگر ویژه کمیسیون دایمی در اظهاراتش در شورای نمایندگان درباره موضوع نشان تصریح کرد: «جنبش، راه‌حل مشکلی که وحدتش را تهدید می‌کرد، پیدا کرد و کارآیی عملیاتی خود را نشان داد، موضوعی که بیش از ۵۰ سال جنبش را از دستیابی به یک جهان‌شمولی کامل محروم کرده بود. با این وجود و به رغم این پیشرفت عمده، بنایی که ما خواهان ساخت آن هستیم ناتمام به نظر می‌رسد. این ساختمان اکنون فاقد سنگ زیربنایی است که تنها دولت‌ها می‌توانند آن را با تصویب پروتکل الحاقی جدید بنا نهند.»

• اگر به این موضوع دل ببندیم که با تصویب این قطعنامه، دولت‌ها دوباره در برنامه دیپلماتیک خود پرونده نشان را ثبت کردند و به الحاق به این فرآیند متعهد شده‌اند، در عوض باید قویاً تأکید کنیم که این قطعنامه یک عنصر نوینی برای امید به اینکه این فرآیند می‌تواند در آینده‌ای نزدیک نتیجه‌ای را داشته باشد ندارد. پایان مذاکرات دیپلماتیک روی موضوع نشان امروز همانند دیروز - مبتنی بر تحولات سیاسی در خاورمیانه است، همانگونه که اظهارات نماینده دایم الجزایر به نمایندگی گروه عرب و نماینده دایمی ایران در پی تصویب قطعنامه کنفرانس آن را نشان می‌دهد.

• نماینده الجزایر در اظهاراتش اعلام کرد: «[...] گروه عرب همبستگی خود با اجماع روی اصول پروتکل سوم را به شرطی که نشان بیان‌کننده هیچ انگیزه سیاسی، مذهبی، قومی، نژادی یا منطقه‌ای نباشد اعلام می‌کند. در این راستا، گروه عرب اعلام می‌کند که پروژه پروتکل پیشنهادی قابل بحث و اصلاح است. در این رابطه، گروه عرب یادآوری می‌کند که پیشنهاد شده که متن این پروتکل پیشنهادی باید پیش از در دستور کار قرار گرفتن فرآیند مذاکرات اصلاح شود.»^(۷۹)

• نمایندگی ستاره سرخ داوود نیز پیشرفت در همکاری عملیاتی بین جمعیت ملی اسرائیل و دیگران در جنبش را اعلام کرد: «روابط بین ستاره سرخ داوود و جنبش صلیب سرخ و هلال احمر دست‌خوش یک دوره فشرده‌ای از تحول و رشد از هنگام آخرین

کنفرانس سال ۱۹۹۹ شد. تصمیم استراتژیک جنبش برای گسترش همبستگی با ستاره سرخ داوود نتیجه مستقیم به وجود آمدن همبستگی‌ها و همکاری‌ها در فضاهای متمایز فعالیت است. [...] این برای ستاره سرخ داوود مایه امید است که جنبش راهی را ادامه می‌دهد که به اهداف مهم و حیاتی جهان‌شمولی می‌انجامد. [...] ستاره سرخ داوود عمیقاً از تلاش‌های رهبران جنبش و دولت‌های همفکر و جمعیت‌های ملی در این زمینه قدردانی می‌کند.» نماینده ستاره سرخ داوود به ویژه به گشایش دفتر وابسته به فدراسیون بین‌المللی در تل‌آویو و توافقنامه همکاری بین ستاره سرخ داوود و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در ۹ ژوئن ۲۰۰۳ اشاره کرد.^(۸۰)

• از طرفی، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون، اراده خویش مبنی بر ارایه یک راه‌حل جهانی و پایدار درباره موضوع نشان که بر پایه پروژه سومین پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو بنا شده را تصدیق کردند، هنگامی که شرایط اجازه پیش‌بینی یک چشم‌انداز منطقی برای رسیدن به یک اجماع را بدهد.

بر پایه قطعنامه‌های تصویب شده، شورای نمایندگان و کنفرانس به کمیسیون مأموریت داد که «همچنان تلاش‌های گسترده خود را برای به نتیجه رسیدن - به محض اینکه شرایط اجازه آن را دهد - برای یک راه‌کار جهانی و پایدار روی موضوع نشان، با همکاری با حکومت سوئیس به عنوان امین کنوانسیون‌های ژنو و با دیگر حکومت‌های مرتبط و اعضای جنبش بر پایه پروژه سومین پروتکل الحاقی به کار گیرد.»^(۸۱)

۸. نگاه به آینده

بدین سان راه باز است و سازوکارهای لازم برقرار شده‌اند. جنبش ابزارهای لازم را برای حل این معضل مضمن به دست آورده است که به مدت بیش از ۵۰ سال اتحاد آن را به مخاطره افکنده و از دستیابی آن به جهان‌شمولی کامل جلوگیری نموده است. ریزنی‌هایی که طی چندین سال گذشته صورت گرفت و اقدامات فشرده‌ای که از ژانویه ۲۰۰۰ به عمل آمد کمک شایانی به ترسیم روند و تعیین راه‌حل نمود و برای تدوین پیش‌نویس پروتکل

که به عنوان مبنای درست از سرگیری مذاکرات به محض اینکه شرایط اجازه داد شناخته شده است و برای رسیدن به توافق بر سر یک طرح که به صورت گسترده مورد پذیرش قرار گیرد بسیار حیاتی بود.

در آغاز قرن و هزاره جدید اکنون بهترین زمان برای چاره‌جویی وضعیتی است که بسیار طولانی شده است و بعضی کشورها و جمعیت‌های ملی احساس آزاردهنده‌ای نسبت به آن مسئله دارند چاره‌جویی برای مسئله‌ای که جنبش را از دستیابی به ظرفیت کامل خود محروم ساخته است. برای نخستین بار در تاریخ جنبش، یک راه‌کار فراگیر و نهایی برای مسئله نشان در دسترس قرار گرفته است. راه‌کاری که نه تنها برای تصحیح میراث گذشته بلکه برای کمک به ساخت آینده ترسیم شده است. ما باید این فرصت را از دست ندهیم و نشان دهیم که نمادهای جنبش نمادهای امید، تساهل و جهان‌شمولی نیز هستند. ❖

ضمیمه شماره ۱

پیش‌نویس پروتکل الحاقی به کنوانسیون‌های ۱۲ اوت ۱۹۴۹ ژنو و مربوط به تصویب یک نشان متمایز دیگر (پروتکل سوم)

تهیه شده توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با مشورت فدراسیون بین‌المللی
جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر.^۱

ژنو

۱۲ اکتبر ۲۰۰۰

مقدمه

اعضای متعهد عالی

(پاراگراف مقدماتی ۱) با تأیید دوباره مفاد کنوانسیون‌های ژنو ۱۲ اوت ۱۹۴۹ (به خصوص مفاد ۲۶، ۳۸، ۴۲ و ۴۴ کنوانسیون یکم ژنو) و در صورت وجود، پروتکل‌های الحاقی ۸ ژوئن ۱۹۷۷ آنها (به خصوص بندهای ۱۸ و ۳۸ پروتکل الحاقی یکم و ماده ۱۲ پروتکل الحاقی دوم)، در ارتباط با استفاده از نشان‌های مشخصه، (پاراگراف مقدماتی ۲) با امید به تکمیل مفاد یاد شده به نحوی که ارزش مصونیتی و جایگاه جهانی آنها را ارتقا دهد،

(پاراگراف مقدماتی ۳)، با خاطر نشان ساختن اینکه این پروتکل تغییری در وضعیت موجود نسبت به حق شناخته شده اعضای متعهد محترم جهت استفاده از نشان‌هایی که در حال حاضر آنها مطابق با تعهداتشان به کنوانسیون‌های ژنو و در صورت وجود،

۱. این متن در پی مذاکرات میان گروه کاری مشترک که توسط کمیسیون دائمی صلیب سرخ و هلال احمر و بر اساس وظیفه‌ای که توسط قطعنامه شماره ۳ بیست و هفتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر و مذاکرات متعاقب آن برعهده آن گذاشته شد، تدوین گشت.

پروتکل‌های الحاقی بدان، استفاده می‌کنند به وجود نمی‌آورد،

(پاراگراف مقدماتی ۴) با یادآوری اینکه تعهد نسبت به اشخاص و موضوعاتی که توسط کنوانسیون‌های ژنو و در صورت وجود، پروتکل‌های الحاقی، مصونیت یافته‌اند صرفاً ناشی از جایگاه مصونیت آنها بر اساس حقوق بین‌الملل می‌باشد و ارتباطی به استفاده از نشان‌ها، علامت یا سیگنال‌های مشخصه ندارد،

(پاراگراف مقدماتی ۵) با تأکید بر اینکه نشان‌های مشخصه فاقد هرگونه مضمون سیاسی، مذهبی، قومی، نژادی یا منطقه‌ای هستند،

(پاراگراف مقدماتی ۶) با تأکید بر اهمیت تضمین احترام کامل برای تعهدات مربوط به نشان‌های مشخصه شناسایی شده توسط کنوانسیون‌های ژنو و در صورت وجود، پروتکل‌های الحاقی بدان،

(پاراگراف مقدماتی ۷) با یادآوری اینکه ماده ۴ کنوانسیون یکم ژنو، میان استفاده مصونیتی و استفاده نشانگری نشان‌های مشخصه تمایز قائل می‌شود،

(پاراگراف مقدماتی ۸) با یادآوری اینکه جمعیت‌های ملی که فعالیت‌هایی را در سرزمین کشور دیگری برعهده می‌گیرند باید اطمینان حاصل نمایند که نشان‌هایی که آنها قصد دارند در چارچوب آن فعالیت‌ها استفاده می‌نمایند، می‌توانند در کشوری که آن فعالیت در آن انجام می‌گیرد و در کشور یا کشورهایی که از آن عبور می‌شود مورد استفاده قرار گیرند،

(پاراگراف مقدماتی ۹) با شناسایی مشکلاتی که کشورها و جمعیت‌های ملی خاصی ممکن است با استفاده از نشان‌های مشخصه موجود داشته باشند،

(پاراگراف مقدماتی ۱۰) با خاطر نشان ساختن تصمیم کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر، و جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر برای حفظ اسامی و نشان‌های کنونی‌شان،

بر روی موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱- رعایت کردن و دامنه اجرای این پروتکل

۱. اعضای متعهد محترم متعهد می‌شوند که در هر شرایطی به این پروتکل احترام بگذارند و احترام به آن را تضمین نمایند.

۲. این پروتکل به تأیید دوباره و تکمیل مفاد کنوانسیون‌های چهارگانه ۱۲ اوت ۱۹۴۹ («کنوانسیون‌های ژنو») و در صورت وجود دو پروتکل الحاقی ۸ ژوئن ۱۹۷۷ به آنها («پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷») مربوط به نشان‌های مشخصه، به نام‌های صلیب سرخ، هلال احمر، و شیر و خورشید سرخ، می‌پردازد و در شرایط مشابه همچون آنهایی که به این مفاد ارجاع داده می‌شوند بایستی مورد استفاده قرار گیرند.

ماده ۲- نشان‌های مشخصه

۱. این پروتکل یک نشان مشخصه دیگر را علاوه بر و با همان هدف نشان‌های مشخصه کنوانسیون‌های ژنو، مورد شناسایی قرار می‌دهد این نشان‌های مشخصه باید دارای جایگاه یکسانی باشند.

۲. این نشان مشخصه الحاقی، تشکیل یافته از یک چارچوب سرخ به شکل چهارگوش بر روی زمینه سفید است که بایستی مطابق با تصویر ضمیمه شده به این پروتکل باشد. از این نشان مشخصه در پروتکل حاضر تحت عنوان «نشان پروتکل سوم» یاد می‌شود.

۳. شرایط استفاده و احترام به نشان پروتکل سوم با شرایطی که برای نشان‌های مشخصه به وسیله کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷، ایجاد شده‌اند یکسان می‌باشند.

۴. خدمه پزشکی و پرسنل مذهبی نیروهای مسلح اعضای متعهد محترم می‌توانند، بدون اینکه خللی به نشان‌های کنونی آنها وارد آید، به طور موقت از هر یک از نشان‌های مشخصه که در پاراگراف ۱ این ماده بدان اشاره شده است در صورتی که تشخیص دهند این امر مصونیت آنها را ارتقا می‌دهد استفاده نمایند.

ماده ۳- استفاده نشانگری از نشان پروتکل سوم

۱. جمعیت‌های ملی آن دسته از اعضای متعهد محترم که تصمیم به استفاده از نشان پروتکل سوم را دارند می‌توانند در استفاده از این نشان مطابق با قوانین ملی مربوطه، برای اهداف نشانگری، در داخل این نشان اقدام به اضافه نمودن موارد زیر نمایند:

الف) یک نشان مشخصه شناسایی شده توسط کنوانسیون‌های ژنو یا ترکیبی از این نشان‌ها، یا

ب) نشان دیگری که به طور مؤثری توسط اعضای متعهد محترم مورد استفاده بوده و موضوع ارتباط با دیگر اعضای متعهد محترم و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ از طریق این معاهده قبل از تصویب این پروتکل بوده است.

این الحاق باید مطابق با تصویری که در ضمیمه این پروتکل آمده است باشد.

۲. جمعیت ملی که خواهان استفاده از یک نشان دیگر در درون نشان پروتکل سوم بر اساس پاراگراف بالا می‌باشد، می‌تواند، مطابق با قانون ملی، از عنوان آن نشان استفاده نماید و آن را در داخل قلمرو خویش به کار گیرد.

۳. جمعیت‌های ملی می‌توانند مطابق با قانون ملی و در شرایط خاصی و برای تسهیل فعالیتشان به طور موقت از نشان مشخصه مذکور در ماده ۲ این پروتکل استفاده نمایند.

۴. این ماده تأثیری بر جایگاه حقوقی نشان‌های مشخصه شناسایی شده در کنوانسیون‌های ژنو و این پروتکل ندارد و همچنین تأثیری بر جایگاه حقوقی هرگونه نشان خاص که برای اهداف نشانگری بر اساس پاراگراف ۱ این ماده اضافه شود ندارد.

ماده ۴- کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر و پرسنل آنها که به طور مقتضی اختیار یافته‌اند، می‌توانند در شرایط خاصی و جهت تسهیل فعالیتشان از نشان مشخصه‌ای که در ماده ۲ این پروتکل آمده است استفاده نمایند.

ماده ۵- مأموریت‌های تحت سرپرستی سازمان ملل

خدمه پزشکی و پرسنل مذهبی که در عملیات‌های تحت سرپرستی سازمان ملل شرکت می‌کنند، می‌توانند با موافقت کشورهای شرکت‌کننده، از یکی از نشان‌های مشخصه اشاره شده در ماده ۱ و ۲ استفاده کنند.

ماده ۶- جلوگیری و مجازات سوء استفاده

۱. مفاد کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷، ناظر بر جلوگیری و مجازات سوء استفاده از نشان‌های مشخصه بایستی به طور برابر بر نشان پروتکل سوم نیز اعمال شوند. اعضای متعهد محترم به ویژه بایستی اقدامات لازم را برای جلوگیری و مجازات هرگونه سوء استفاده از نشان‌های مشخصه اشاره شده در ماده‌های ۱ و ۲ و عناوین آنها را همچون استفاده برخلاف معاهده و استفاده هرگونه علامت یا عنوان که به تقلید از آن باشد، به عمل آورند.

۲. به رغم پاراگراف ۱ بالا، اعضای متعهد محترم می‌توانند به استفاده‌کنندگان قبلی نشان پروتکل سوم یا هرگونه علامتی که تقلیدی از آن باشد اجازه دهند که همچنان به استفاده نشان ادامه دهند. به شرط اینکه استفاده مذکور به نحوی نباشد که در دوران درگیری‌های مسلحانه مصونیت کنوانسیون‌های ژنو، و پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷ را بدان اعطا نماید و به شرط اینکه حق چنین استفاده‌ای قبل از تصویب این پروتکل به دست آورده شده باشد.

ماده ۷- اشاعه

اعضای متعهد محترم متعهد می‌شوند که در دوران صلح همچون دوران مناقشات مسلحانه اقدام به اشاعه این پروتکل تا حدی که امکان دارد در کشورهای خود نمایند. به خصوص مطالعه آن را در برنامه‌های آموزشی نظامیانشان قرار دهند و مطالعه آن را توسط غیرنظامیان تشویق نمایند، به نحوی که در میان نیروهای مسلح و جمعیت غیرنظامی کاملاً شناخته شده باشد.

ماده ۸- امضاء

این پروتکل بایستی برای امضای اعضای کنوانسیون‌های ژنو در روز تصویب آن باز باشد و برای مدت ۱۲ ماه بایستی باز باقی بماند.

ماده ۹- تصویب

این پروتکل بایستی هر چه سریع‌تر مورد تصویب قرار گیرد. اسناد تصویب بایستی توسط شورای فدرال سوئیس، امین کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷ نگهداری شوند.

ماده ۱۰- الحاق

این پروتکل بایستی برای الحاق کلیه اعضای کنوانسیون‌های ژنو که آن را امضا نکرده‌اند باز باشد. اسناد الحاق بایستی توسط امین معاهده نگهداری شوند.

ماده ۱۱- اجرایی شدن

۱. این پروتکل بایستی شش ماه پس از اینکه دو سند تصویب یا الحاق، تسلیم امین معاهده شد اجرایی شود.

۲. برای هر یک از اعضای کنوانسیون‌های ژنو که پس از آن اقدام به تصویب یا الحاق به این پروتکل می‌نمایند، برای آن بایستی شش ماه پس از تسلیم اسناد تصویب یا الحاق آن عضو اجرایی شود.

ماده ۱۲- روابط معاهده به محض اجرایی شدن این پروتکل

۱. هرگاه اعضای کنوانسیون‌های ژنو عضو پروتکل حاضر باشند، کنوانسیون‌ها بایستی با رعایت مفاد تکمیلی این پروتکل اجرا شوند.

۲. هرگاه یکی از طرفین درگیری، عضو این پروتکل نباشد اعضای پروتکل بایستی در

روابط دوجانبه‌شان پای‌بند به آن باقی بمانند. آنها علاوه بر آن بایستی در ارتباط با کشوری که عضو آن نیست اگر مفاد آن را پذیرفت و اجرا نمود، پایبند بمانند.

ماده ۱۳- اصلاح

۱. هر یک از اعضای متعهد محترم می‌تواند پیشنهاد اصلاحیه‌ای را به این پروتکل بنماید. متن هر اصلاحیه پیشنهادی بایستی با امین در میان گذاشته شود، که این معاهده بایستی بعد از مشورت با کلیه اعضای متعهد محترم، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر، تصمیم بگیرد که آیا ضرورت دارد کنفرانسی جهت بررسی اصلاحیه پیشنهادی تشکیل گردد یا خیر.
۲. امین معاهده بایستی همه اعضای متعهد محترم و نیز اعضای کنوانسیون‌های ژنو را چه این پروتکل را امضا کرده باشند و چه امضا نکرده باشند به آن کنفرانس دعوت کند.

ماده ۱۴- الغا

۱. در موردی که کشوری بخواهد این پروتکل را لغو نماید، این الغا صرفاً بایستی یک سال بعد از دریافت اسناد الغا اجرایی شود. اگر در هر صورتی، طی سپری شدن آن سال، کشور الغا کننده دچار یک وضعیت درگیری مسلحانه یا اشغال شود، این الغا نباید قبل از پایان گرفتن آن درگیری مسلحانه یا اشغال اجرایی شود.
۲. الغا بایستی به صورت مکتوب به امین اطلاع داده شود که امین نیز بایستی آن را به کلیه اعضای متعهد محترم منتقل نماید.
۳. الغا بایستی صرفاً در ارتباط با عضو الغاکننده اجرا شود.
۴. هر الغایی بر اساس پاراگراف ۱ به دلیل درگیری مسلحانه یا اشغال، نباید تأثیری بر تعهداتی که هم‌اکنون براساس این پروتکل توسط عضو الغاکننده پذیرفته شده است، در ارتباط با هرگونه اقدامی که قبل از اجرایی شدن این الغا صورت گرفته است، داشته باشد.

ماده ۱۵- اعلامیه‌ها

امین معاهده بایستی به اعضای متعهد محترم و نیز اعضای کنوانسیون‌های ژنو چه این پروتکل را امضا کرده باشند و چه نکرده باشند موارد زیر را اطلاع دهد:

الف) امضاها را اضافه شده به این پروتکل و تسلیم مدارک تصویب و الحاق بر اساس مفاد ۸، ۹ و ۱۰؛

ب) تاریخ اجرایی شدن این پروتکل بر اساس ماده ۱۱ طی ۱۰ روز از اجرایی شدن مذکور؛

ج) مکاتبات دریافت شده بر اساس ماده ۱۳؛

د) الغاها بر اساس ماده ۱۴.

ماده ۱۶- ثبت

۱. بعد از اجرایی شدن، این پروتکل بایستی توسط امین به دبیرخانه سازمان ملل متحد جهت ثبت و انتشار، بر اساس ماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل متحد فرستاده شود.

۲. امین همچنین بایستی تمامی تصویب‌ها، الحاق‌ها و الغاهای دریافت شده در ارتباط با این پروتکل را به اطلاع دبیرخانه سازمان ملل متحد برساند.

ماده ۱۷- متن‌های معتبر

اصل این پروتکل، که متن عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی آن به طور یکسان معتبر می‌باشند بایستی توسط امین نگهداری شوند، امین نیز بایستی رونوشت‌های موثق آن را برای کلیه اعضای کنوانسیون ژنو ارسال نماید.

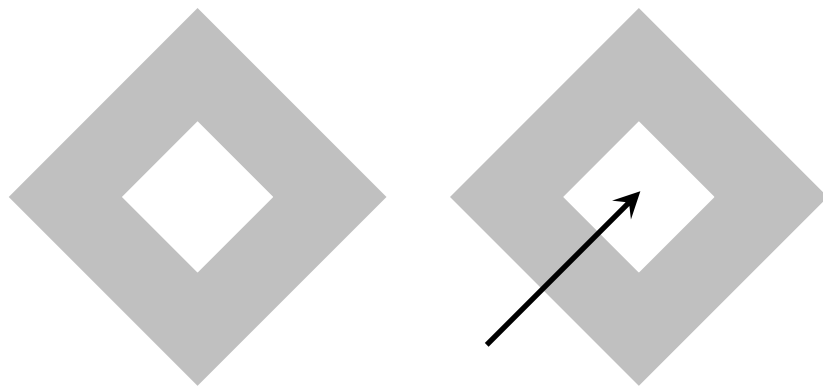
ضمیمه

نشان پروتکل سوم (بند ۲، پاراگراف ۲ و بند ۳، پاراگراف ۱ پروتکل)

ماده ۱- نشان مشخصه

ماده ۲- استفاده نشانگری پروتکل سوم

گنجاندن مطابق با ماده ۳

ضمیمه شماره ۲

شورای نمایندگان، ژنو ۱۴ - ۱۱ نوامبر ۲۰۰۱، بیانیه کریستینا ماگنوسن،
ریاست مشترک، گروه کاری مشترک درباره نشان

دو سال پیش شورا تصمیمی تاریخی برای آینده جنبشمان با محول کردن وظیفه تشکیل یک گروه کاری مشترک متشکل از نمایندگان کشورها و جنبش اتخاذ نمود، مسئولیت این گروه پیدا کردن یک راه‌حل جامع و فراگیر برای مسئله نشان بود. این گروه کاری گزارش خود را به شما ارایه داد و من به عنوان ریاست مشترک گروه، مایلم که از تمامی کسانی که سهمی در این کار داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم. از لحاظ روال کار و محتوا، پیشنهاد گروه کاری می‌تواند دستیابی به هدفمان را محقق سازد، که فراهم نمودن زمینه‌ای بر شناسایی و پذیرش آن دسته از جمعیت‌های ملی به جنبش می‌باشد که در استفاده از نشان‌های موجود مشکل داشته‌اند.

پیشنهاد الحاق یک پروتکل به کنوانسیون‌های ژنو برای انتخاب یک نشان دیگر که فارغ از هرگونه مضمون سیاسی، مذهبی یا فرهنگی باشد، در عین حالی که از گسترش نشان‌ها که موجب بی‌اعتبار شدن ارزش مصونیتی آنها می‌شود جلوگیری می‌نماید، نیازهای آن دسته از جمعیت‌های ملی را نیز مرتفع می‌سازد. با ارایه این پیشنهاد جامع، گروه کاری وظیفه خود را به طور کامل انجام داد. در واقع هیچ کس نمی‌تواند گروه را به خاطر اینکه نتوانست آن وقایع حاد صورت گرفته در خاورمیانه را پیش‌بینی نماید مورد انتقاد قرار دهد، وقایعی که فرآیند کار گروه را برای نیل به کنفرانس دیپلماتیک ژنو در ۲۵ اکتبر ۲۰۰۰ عقیم گذارد. تعلیق کنفرانس ما را در یک وضعیت بغرنجی قرار داد چرا که ما یک راه‌حل نهایی را پیدا کرده بودیم ولیکن به خاطر عدم تصویب آن توسط کشورها قادر به اجرای آن نبودیم. آیا ما بایستی می‌پذیرفتیم که این مسئله ما را به نقطه آغازمان بازگرداند؟ آیا این یک ناکامی دیگری است؟ به هیچ وجه و دلایل زیادی برای اینکه چرا این‌گونه نیست وجود دارد:

- نخست اینکه: بیشتر کشورهایی که ما با آنها هنگام تهیه پیش‌نویس پروتکل الحاقی در ارتباط نزدیک بودیم، موافق بودند که اگر آن وقایع در خاورمیانه رخ نمی‌داد هدف ما در سال گذشته حاصل می‌شد. به حالت تعلیق درآوردن کنفرانس دیپلماتیک نه اعتبار پیش‌نویس پروتکل را که محتوای آن توسط کشورها مورد حمایت گسترده‌ای قرار گرفته بود، زیر سؤال برد و نه مناسبت فرآیندی را که شروع شده بود. اگر ما قرار است که مسئله نشان را حل نماییم در حال حاضر هیچ گزینه‌ای به غیر از پروتکل سوم پیشنهادی نیست.
- دوم اینکه این فرآیند، این امکان را برای ما فراهم ساخت که مسئله را در دستور کار دیپلماتیک جامعه بین‌المللی قرار دهیم. کشور امین برای تمامی کشورها یک رونوشت از پیش‌نویس پروتکل را فرستاد و همراه با آن از آنها درخواست نمود تا آن را مورد بررسی قرار دهند، بنابراین هنگامی که زمان آن فرارسید، از سرگیری فرآیند دیپلماتیک که با وجود معلق ماندن از بین نرفته است، ممکن خواهد بود.
- سوم اینکه - چیزی که من طی مذاکرات بسیاری که با جمعیت‌های ملی داشته‌ام شخصاً شاهد آن بودم - در مواجهه با چالش‌هایی که دنیا را به وسیله مناقشات قومی و مذهبی جریحه‌دار ساخته‌اند و در مواجهه با اقدامات خشونت‌بار متعصبانه‌ای که بعضی، آنها را نشانه‌ای بر اختلافات خطرناک‌تری می‌دانند، بسیاری از جمعیت‌های ملی اکنون آگاهی دارند که برای جنبش ما، دستیابی به یک جهان‌شمولی واقعی و خدشه‌ناپذیر در تطابق کامل با اصول بنیادینمان، بسیار ضروری شده است. حفظ و تقویت یگانگی جنبش‌مان در این زمینه از اهمیتی حیاتی برخوردار است. با تهدیدات بسیاری که با آن روبه‌رو هستیم، بقای بسیاری از ارزش‌های انسانی که ما در پی دفاع از آنها هستیم، ارزش‌هایی که جهت‌دهنده کارمان هستند، بستگی به این یگانگی دارد.
- چهارم اینکه ما باید بدانیم که در شماری از درگیری‌ها، جنگجویان و مردم محلی این تصور را دارند که نشان‌های صلیب سرخ و هلال احمر دارای مضامین مذهبی هستند امری که به هیچ وجه نیت ما نبوده است. این مشکل تأثیر بسیار مخربی برای امنیت نمایندگان و تمامی داوطلبان جنبش‌مان دارد و فعالیت آنها را مختل می‌سازد.

در نتیجه تصویب یک نشان دیگر که فاقد هرگونه مضمون سیاسی، فرهنگی یا مذهبی باشد به نیازهای عملی در آن رابطه پاسخ خواهد داد. ما یک ابزار دیگری به دست خواهیم آورد، ابزاری که ما به شدت برای اینکه در چنین شرایطی اقدامات مؤثرتری انجام دهیم بدان نیاز داریم. در این شورا لازم نیست که به شما مسئولیت‌هایمان را برای تمایز میان دو جنبه این نشان‌ها خاطر نشان سازم: جنبه‌های نشانگری و مصونیتی. اما تداوم بی‌اطلاعی و سوء برداشت از این عنصر بسیار مهم ما را مجبور ساخت تا بارها برای اعضایمان و در واقع برای هر کسی خارج از جنبش‌مان تفاوت میان این دو را توضیح دهیم.

این ملاحظات این باور من را تقویت نمود که ما باید به مسیر کنونی‌مان ادامه دهیم. وقایع وحشتناک ۱۱ سپتامبر و پیامدهای تراژیک آنها که ما هر روزه آنها را جلوی چشمانمان می‌بینیم، به خصوص خطر قطب‌بندی میان کشورها و ملت‌ها این عقیده من را تأیید می‌کنند که جنبش ما و جامعه بین‌المللی به طور کلی بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک راه‌کار فراگیر و نهایی برای مسئله نشان هستند، که تصویب یک نشان دیگر است که فارغ از هرگونه مضمون سیاسی، فرهنگی یا مذهبی باشد. از این رو ما باید با عزم راسخ برپایه پیشرفت قابل ملاحظه‌ای که هم‌اکنون به دست آورده‌ایم به پیش برویم. و ما باید دو اقدام را که کمیسیون دایمی در پیش‌نویس قطعنامه‌ای که برای تصویب شما ارائه داده بدان‌ها اشاره نموده است، اتخاذ نماییم.

نخست اعلام قدرتمند و یک‌صدای پشتیبانی از پیش‌نویس پروتکل الحاقی، برای اقدام به عنوان مشوقان آن در ارتباطمان با دولت‌ها می‌باشد، برای یادآوری به آنها که این مسئله‌ای است که دارای اهمیت بسیار اساسی برای آینده جنبش‌مان، برای اعتبار آن و برای کارایی فعالیت آن می‌باشد. با اتخاذ این رهیافت مشترک ما به حفظ مسیر این روند کمک خواهیم کرد و کشورها را برای پاسخ سریع به تجدید دعوت به یک کنفرانس دیپلماتیک آماده خواهیم نمود. در حالی که این مسئله درست است که اوضاع در خاورمیانه ما را مجبور می‌سازد که هشیار باشیم، چرا که از سرگیری روند دیپلماتیک هنوز به وسیله یک سری وقایع تراژیک که در سپتامبر ۲۰۰۰ شروع شدند، متوقف مانده است. اما این واقعیت

نیز وجود دارد که اعضای جنبش در تلاششان برای یافتن یک راه‌حل برای مسئله نشان نپایستی مواضعشان را در راستای مواضعی که توسط دولت‌ها در واکنش به این تحولات بسیار پرمخاطره اتخاذ می‌شوند قرار دهند. اگر که قرار است نشان‌های ما به عنوان نماد انسانیت، بی‌طرفی، همبستگی و صلح در میانه درگیری‌ها باقی بمانند، نباید اجازه داد که مسئله نشان موجب برانگیخته شدن احساسات شود.

دومین بخش اقدام، خود جنبش‌ها را دربرمی‌گیرد. تا هنگامی که پروتکل جدید تصویب شود ما باید بدون فاصله گرفتن از اساسنامه‌مان، اقدامات منظمی را برای ایجاد و گسترش روابط نزدیک‌تر و صمیمانه‌تر جمعیت‌های ملی که بنا به دلایل مربوط به نشان یا بنا به دلایل دیگری نمی‌توانند به عضویت کامل جنبش ما درآیند اتخاذ نماییم. ما باید از آنها برای همکاری با ما در صحنه عمل دعوت نماییم، ما باید با آنها مشورت نماییم، نگرانی‌هایمان را با آنها در میان بگذاریم، به توسعه آنها کمک نماییم و از فعالیت‌هایشان پشتیبانی کنیم. با این دید ما به دوستانمان، جمعیت‌های اریتره‌ای، قزاق، اسرائیلی و فلسطینی می‌گوییم که: ما می‌دانیم که شما نیز آرمان‌های ما را دارید، ما تعهد داوطلبان شما را دیده‌ایم، ما از اینکه شما را در میان خود در این شورای نمایندگان می‌بینیم بسیار خرسندیم.

ضمیمه شماره ۳

شورای نمایندگان، ژنو ۱۴ - ۱۱ نوامبر ۲۰۰۱

بیانیه ژاک فوستر^۱، نائب رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ

پیش از هر چیز من می‌خواهم که از صمیم قلب به اعضای گروه کاری مشترک درباره نشان که توسط کمیسیون دایمی در پی قطعنامه دوم ۱۹۹۹ شورای نمایندگان تشکیل شد به خاطر دستاوردهای قابل توجهشان تبریک بگویم. فقط طی چند ماه، آنها یک راه‌حل جامع و نهایی را برای مسئله نشان تهیه کردند، راه‌حلی که به احتمال قوی اجماع گسترده‌ای روی

۱. Jacques Foster

آن وجود دارد؛ آنها راه‌حلشان را در یک چارچوب حقوقی قرار دادند که حمایت قابل توجهی را دریافت نمود، به خصوص پیش‌نویس پروتکل سوم الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو ۱۲ اوت ۱۹۴۹، سندی که همه شما با آن آشنا هستید، و آنها مذاکراتی را به عمل آوردند که موجب کسب حمایت اکثریت کشورها و جمعیت‌های ملی گشت. ظرف چند ماه پیشرفت بسیار بیشتری در مورد این مسئله نسبت به کلیه سال‌های قبل حاصل شد. یک کنفرانس دیپلماتیک برای بررسی و تصویب پروتکل الحاقی سوم تشکیل شد و در حال به موفقیت رسیدن بود که دشمنی‌ها در خاورمیانه از سر گرفته شد و روند مذاکرات را به طور موقت متوقف نمود.

با این وجود، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همچنان نسبت به درستی روندی که توسط گروه کاری مشترک انتخاب شده است راضی است. روندی که هدف آن تصویب یک نشان اضافی سوم که فارغ از هرگونه مضمون سیاسی، فرهنگی، مذهبی یا ملی است و نیز همراه با این گزینه، در شرایط خاصی، استفاده از آن نشان با ترکیب با یکی از نشان‌های موجود، می‌باشد. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ بر این عقیده است که این تنها راهی است که می‌تواند راه‌حلی نهایی و فراگیر برای مسئله نشان ارایه دهد - مسئله‌ای که مدت زمان بسیار طولانی در بلا تکلیفی به سر برده است - راهی که ما را قادر خواهد ساخت که یک جنبش واقعی جهان‌شمول، با شناسایی جمعیت‌های ملی که هنوز نتوانسته‌اند به عضویت کامل جنبش بنا به دلایلی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم مربوط به نشان است، در آینده، ایجاد نماییم.

من مایلم که سخنانم را بیشتر خطاب به نمایندگان این دسته از جمعیت‌های ملی، و از طریق آنها به تمامی داوطلبان آنها، ایراد نمایم و به آنها اطمینان دهم که ما مصمم هستیم که به راه‌حلی برسیم که به آنها اجازه خواهد داد تاجیگاه حقه خود را در درون جنبش به دست آورند. بیایید هیچ تردیدی به خود راه ندهیم: کمیته بین‌المللی صلیب سرخ آرزو دارد که تمامی داوطلبان جمعیت‌های ملی سراسر جهان را که به مأموریت بشردوستانه ما ایمان دارند، اصول ما را باور دارند و اهداف بشردوستانه ما را - گاهی با به خطر انداختن

زندگی‌شان - دنبال می‌نمایند، ببیند که مشارکت کاملی در فعالیت‌هایمان دارند. فراتر از نهاد‌هایمان که در مرکز همبستگی بشردوستانه قرار گرفته‌اند، این جنبش قدرت خود را از مردان و زنان، پرستاران و رانندگان آمبولانس، جوانان و پیران و مردمانی از تمام اقشار که ایمانشان را به بشریت از دست نداده‌اند و کسانی که باور دارند که می‌توانند دنیایی انسانی‌تر بسازند، به دست می‌آورد. این داوطلبان را می‌توان در اریتره، اسرائیل، قزاقستان و فلسطین یافت همان‌طور که آنها را می‌توان در تمامی کشورها و مناطق آفریقا، آسیا، آمریکا، اروپا و اقیانوسیه پیدا نمود. آنها را می‌توان در هر جایی که رنج و گرفتاری باشد یافت. بله ما آرزو داریم که همراه یکدیگر با این داوطلبان، از طریق جمعیت‌های ملی‌شان به هر طریقی که می‌توانیم همکاری نماییم. در واقع همکاری که هم‌اکنون میان این جمعیت‌ها، فدراسیون و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ وجود دارد نشان می‌دهد که ما هم‌اکنون سخنانمان را عملی نموده‌ایم. من از این فرصت استفاده می‌کنم تا به این پرسش که روز گذشته توسط نماینده هلال احمر مصر مطرح شد پاسخ دهم، همکاری با این جمعیت‌های ملی بر روی یک پایه عملگرایی بنا نهاده شده است و هیچ تأثیری بر جایگاه حقوقی آنها در درون جنبش ندارد. من همچنین مایلم تا در پاسخ به آقای الشافعی بگویم که ما همکاری بسیار گسترده‌ای با هلال احمر فلسطین به خصوص در زمینه مراقبت‌های بهداشتی داشته‌ایم.

بر شورای نمایندگان فرض است که قدردانی کامل خود را به خاطر فعالیت‌هایی که گروه کاری نشان، به عمل آورده است ابراز داشته و پشتیبانی کامل خود را از پیش‌نویس پروتکل سوم و روند مذاکراتی که توسط کمیسیون دایمی صورت گرفته است اعلام نماید. روزی فراخواهد رسید که دیگر وقایع کنونی مانعی در برابر هدفمان قرار نخواهد داد بلکه به جای آن فرصتی را برای پیشبرد برنامه‌مان فراهم خواهد آورد و هنگامی که آن روز فرارسید، ما بایستی برای آن آماده باشیم. برای تضمین اینکه چنین وضعیتی پیش بیاید، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ از تمامی کشورها و رهبران سیاسی می‌خواهد تا مسئولیت خود را برعهده گیرند و فضایی را ایجاد نمایند که منتهی به حل و فصل مسئله نشان شود. این هم مسئولیت آنها و هم وظیفه آنها در قبال بشریت است. در دنیای درگیری و تنش

کنونی، ما بایستی به خاطر قربانیان، خود را حتی بیشتر متعهد به تقویت جایگاه مصونیتی صلیب سرخ و هلال احمر بنماییم. بسیار ضروری است که این نشان‌ها در تمامی مکان‌ها و زبان‌ها، نمادهای اقدام بشردوستانه مستقل، بی‌طرفانه و عادلانه شناخته شوند. برای تضمین این مطلب، همه ما باید همراه یکدیگر، هماهنگ و متعهد فعالیت نماییم. شورای نمایندگان یک گردهمایی بسیار خوب برای تأکید مجدد بر عزم مشترکمان جهت چنین کاری فراهم آورد.

ضمیمه شماره ۴

شورای نمایندگان، ژنو ۱۴ - ۱۱ نوامبر ۲۰۰۱، بیانیه استفان داوی، فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر

من مایلم که همچون دیگران به تشکر و قدردانی از خانم کریستینا ماگنوسن به خاطر رهبریشان در این مسئله و به خاطر گزارش واقعاً عالی‌شان پردازم. ما همچنین مایلم که یادآوری نمایم که همان‌طور که گزارش پیش روی ما خاطر نشان می‌سازد، این برنامه چندین سال پیش شروع شد، در واقع آن موضوع قطعنامه‌ی کنفرانس ۱۹۹۹ بود. از آن زمان تاکنون پیشرفت قابل توجهی حاصل شده است و به خصوص در نشستی که کنفرانس بین‌المللی درخواست نمود و تحت سرپرستی کمیسیون دایمی برگزار شد منجر به یک سری حمایت دولت‌ها از برنامه‌هایی شد که برآیند آنها پروتکل سوم بود. بنابراین من فکر می‌کنم که ما پیشرفت قابل ملاحظه‌ای حاصل کرده‌ایم و من امیدوارم که بتوانیم راهی را برای بنا نهادن آن در این شورا پیدا نماییم. براساس آنچه که من دریافته‌ام هدف اصلی گزارش کمیسیون دایمی به نمایندگان در واقع به دست آوردن حمایت شورا برای موضوعی است که کمیسیون دایمی و در واقع هیأت رئیسه فدراسیون در این مورد اتخاذ نموده است. این مواضع، موضع کمیسیون دایمی و موضع هیأت رئیسه فدراسیون یکسان هستند و متضمن حمایت قوی از تصویب پیش‌نویس پروتکل الحاقی سوم به کنوانسیون‌های ژنو و از این رو ایجاد یک نشان مصونیتی دیگر می‌باشند. ما از مذاکراتمان با جمعیت‌های ملی و

کشورها دریافته‌ایم که مهم‌ترین مسئله‌ای که ما امروز با آن روبه‌رو هستیم مسئله زمان است. هیأت رئیسه فدراسیون از تمامی جمعیت‌های ملی خواسته است تا مذاکراتشان را با دولت‌ها جهت تضمین اینکه آنها نظرشان نسبت به اولویتی که ما به تصویب پروتکل الحاقی سوم بخشیده‌ایم تغییر نخواهد کرد، ادامه دهند. هیأت رئیسه اجازه داد کنفرانسی برای تصویب پروتکل الحاقی سوم تشکیل گردد. جمعیت‌هایی که شناسایی آنها توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و پذیرش آنها به فدراسیون؛ بستگی به تصویب پروتکل الحاقی پیشنهادی دارد در بسیاری موارد وضعیتی مشابه دیگر جمعیت‌های ملی دارند که به سوی شناسایی پیش می‌روند و همان‌طور که چنین روزی گواه بر آن است، حمایت و همکاری بسیار گسترده‌ای توسط دبیرخانه فدراسیون و دیگر جمعیت‌های ملی به عمل آمده است. بسیار مایه خرسندی است که این برنامه‌های حمایتی، به نظر می‌رسد که تأثیر خوبی بر روی آنها داشته است و تشویق ما توسط کمیسیون دایمی برای گسترش همکاری به خوبی در برنامه‌های کنونی ما قابل تحقق است. فدراسیون قویاً از اهداف جهان‌شمولی که در پروتکل الحاقی سوم آمده‌اند حمایت می‌کند و به طور فعالانه‌ای به تلاش خود جهت حمایت از تصویب متن پیش‌نویس ادامه می‌دهد.

ضمیمه شماره ۵

شورای نمایندگان، ژنو، ۱۴ - ۱۱ نوامبر ۲۰۰۱

قطعه‌نامه ۶

نشان

شورای نمایندگان،

با در نظر گرفتن گزارشی که توسط کمیسیون دایمی صلیب سرخ و هلال احمر (کمیسیون دایمی) در ادامه قطعه‌نامه ۲ شورای نمایندگان که در ۲۹ و ۳۰ اکتبر ۱۹۹۹ در ژنو برگزار شد ارایه گشت و قطعه‌نامه ۳ بیست و هفتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و

هلال احمر،

۱. از تلاش‌های به عمل آمده توسط گروه کاری مشترک در مورد نشان‌ها، که توسط کمیسیون دایم با هدف تحقق یافتن یک راه‌حل فراگیر برای مسئله نشان ایجاد شد و متشکل از نمایندگان جنبش و کشورها می‌باشد *قدردانی می‌نماید*؛
۲. اصول بنیادین جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر، به خصوص اصل جهان‌شمولی جنبش را *یادآوری می‌نماید*؛
۳. هدف آن را برای یافتن هر چه سریع‌تر یک راه‌حل فراگیر برای مسئله نشان که برای تمامی اعضا از لحاظ محتوا و روند قابل قبول باشد، *مورد تأیید قرار می‌دهد*؛
۴. جایگاه حقوقی و مصونیتی نشان‌هایی را که توسط جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر استفاده می‌شوند *مورد شناسایی قرار می‌دهد*، نشان‌هایی که به خاطر مزیت گنجانده شدن در کنوانسیون‌های ۱۹۴۹ ژنو و استفاده مداوم به مدت بیش از یک قرن به طور جهان‌شمولی به عنوان نمادهای کمک و مصونیت بی‌طرفانه برای قربانیان جنگ، بلایای طبیعی و دیگر فجایع شناخته شده‌اند؛
۵. *خاطر نشان می‌سازد* که تصویب یک نشان دیگر که عاری از هرگونه مضمون سیاسی، ملی یا مذهبی باشد موجب تقویت مصونیت قربانیان جنگ و دیگر وضعیت‌های خشونت بار خواهد شد؛
۶. *خاطر نشان می‌سازد* که پیش‌نویس پروتکل الحاقی سوم به کنوانسیون‌های ژنو که توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با مشورت با فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر (فدراسیون بین‌المللی) تدوین شده و توسط سوئیس به عنوان امین کنوانسیون‌های ژنو، در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۰ توزیع شد، یک مبنای کاری قابل قبولی را برای از سرگیری مذاکرات، هرگاه شرایط اجازه داد فراهم نموده است؛
۷. *خالصانه* از این واقعیت که تحولات خاورمیانه در سپتامبر ۲۰۰۰ وضعیتی را ایجاد نمود که سوئیس را مجبور به تعلیق کنفرانس دیپلماتیک کرد که قرار بود با هدف بررسی و در صورت امکان تصویب پروتکل سوم تشکیل شود، ابراز تأسف می‌کند؛

۸. *ابراز امیدواری می‌کند* که کنفرانس دیپلماتیک به محض اینکه شرایط دورنمای مطلوبی را برای نیل به توافق ارایه نمود تشکیل گردد؛
۹. از فدراسیون بین‌المللی و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ دعوت می‌کند که کلیه اقدامات لازم را با هدف در پیش‌گیری همکاری - به خصوص در زمینه عملی - با جمعیت‌های ملی که هنوز شناسایی نشده‌اند، اتخاذ نمایند؛
۱۰. از کمیسیون دائم *تقاضا می‌کند* که به مذاکرات، با هدف پیدا نمودن یک راه‌حل جامع برای مسئله نشان بر پایه کاری که تاکنون انجام داده است و برای گزارش اجرای قطعنامه حاضر در شورای نمایندگان بعدی و بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر ادامه دهد.

پی‌نوشت‌ها:

۱. شلیک به وسیله چاشنی مرکزی به طور قابل ملاحظه‌ای حجم آتش را بالا برد، در عین حال لوله‌های خازن‌دار شتاب اولیه گلوله‌های پرتابی را چهار برابر نمود، از این‌رو برد سلاح‌ها افزایش یافت و بر شدت خشونت افزوده شد. علاوه بر آن گلوله‌های استوانه‌ای نوک‌تیز، که استخوان‌ها را متلاشی می‌کنند موجب زخم‌های بسیار شدیدتری نسبت به آنهایی که گلوله‌های کروی تا آن زمان ایجاد می‌کردند، می‌شد و پوکه‌های استوانه‌ای خرج‌های سنگین‌تر و با قدرت انفجاری بیشتری نسبت به گلوله‌های گذشته توپ حمل می‌کردند.

Jean Guillermand, La vision de la guerre de Crimée du medecin inspecteur Lucien Baudensf, in Roger Durand, Jacques Meurant, eds, Préludes et pionniers, *Les précurseurs de la Croix – Rouge*, Henry Dunant Society, Geneva, 1991, pp. 159-176, at p. 159.

2. Une mission médical à I Armée d Orientf, *Revue des Deux Mondes*, XXVIIth year, February 1857, pp. 876-908, at pp. 881-882; Guillermand *op.cit.*, p.170.

3. Gullermand. *op.cit.*, p.173.

۴. من صرفاً یک توریست بودم که هیچ مشارکتی در آنچه که در این درگیری عظیم رخ داده است نداشتیم؛ اما این فرصت نادر برای من به وجود آمد تا از طریق یک سری شرایط غیرطبیعی، شاهد صحنه تکان‌دهنده‌ای باشم که تصمیم گرفتم تا آنها را تشریح نمایم.

Henry Danant, *A Memory of Solferino*, ICRC, Geneva, 1986, p. 16 (Original French edition, 1862).

5. *Ibid.*, pp. 115-117; p. 126.

6. Jean S. Pictet, ed., Unpublished documents relative to the Founding of the Red Cross, Minutes of the Committee of Fivef, *Revue internationale de la Croix – Rouge*, English supplement, Vol. II, No. 3, March 1949, p. 127; *Procès – verbaux des séances du Comité international de la Croix – Rouge*, 17

février 1863 – 28 août 1914, ed. Jean ~ François Pitteloud, with Caroline Barnes and Françoise

Dubosson, Geneva, ICRC and Henry Dunant Society, 1999, p. 18.

همان‌طوری که می‌دانیم کنفرانس ۱۸۶۳ تصمیمی دربارهٔ اینکه یک یونیفرم برای پرستاران داوطلب تعیین نماید نگرفت. مذاکرات کنفرانس‌های ۱۸۶۳ و ۱۸۶۴ متمرکز بر تصویب یک علامت مشخصه، بازوبند و پرچم بود که در همهٔ کشورها یکسان باشد تا پرستاران داوطلب، اعضای خدمه پزشکی نیروهای مسلح، آمبولانس‌ها و تأسیسات پزشکی را مشخص نماید.

۷. گزارش کنفرانس بین‌المللی ژنو در تاریخهای ۲۶، ۲۷، ۲۸ و ۲۹ اکتبر ۱۸۶۳ برای بررسی راههای تدارک و جبران کمبودهای خدمه بهداشتی در جنگ‌های زمینی.

Imprimerie Fick, Geneva, 1863 (hereinafter *Compte rendu 1863f*), p. 16.

8. *Ibid.*, p. 118.

9. *Ibid.*, p. 119.

10. *Ibid.*, p. 148: Handbook of the *International Red Cross and Red Crescent Movement*, International Committee of the Red Cross and International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 13th ed., Geneva, 1994 (hereinafter *Handbookf*), p. 614; Dietrich Schindler, Jiri Toman, eds, *The Laws of Armed Conflicts: A Collection of Conventions, Resolutions and other Documents*, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht/Henry Dunant Institute, Geneva, 1988 (hereinafter *Laws of Armed Conflicts*"), p. 276.

11. *Compte rendu*, 1863 p. 149: *Handbook*, p. 615; *Laws of Armed Conflicts*, p. 277.

۱۲. گزارش کنفرانس بین‌المللی برای اعلام بی‌طرفی خدمه پزشکی نظامی، ژنو: ۲۲-۸ اوت ۱۸۶۴، رونوشت دست‌نویس در کتابخانه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، ضمیمه الف به ماده ۹. این گزارش همچنین در کتاب زیر آمده است:

G.F. de Martens, ed., *Nouveau Recueil général de Traités*, Vol. XX, pp. 375-399.

13. *Compte rendu 1864*, Annex B, Art. 7: Handbook, insert between pages 20 and 21; *Laws of Armed Conflicts*, p. 281.

۱۴. علامت صلیب از زمان‌های قدیم در تمدن‌های مختلف دیده شده است. عموماً تصور بر این بوده است که آن نماد انسان و جایگاه آن در جهان است، محور افقی نمایانگر دو بازو به سوی دو جهت اصلی (ارتباط با دنیا) کشیده شده است و محور عمودی نمایانگر ارتباط با جهان آخرت است.

مسیحیان اولیه نمادی را برگزیدند که قدمتی بیشتر از خود مسیحیت داشت و آن را به عنوان نماد مصائب مسیح قرار دادند. صلیب که به عنوان ابزار شکنجه مورد استفاده قرار می‌گرفت به شکل T بود آنکه به شکل + است هیچ نقشی در کشتن قربانیان نداشت.

15. Dispatch from the Sublime Porte to the Federal Council, 16 November 1876, *Bulletin international des sociétés de secours aux militaires blesses*, No. 29, January 1877, p. 36.
16. Dispatch from the Federal Council to the Sublime Porte, 2 June 1877 *ibid.*, No 31, July 1877, pp. 90-91.
17. Letters from Dr Dicran Péchdimaldji to Gustave Moynier, 17 August and 12 November 1876, ICRC. Archives, *Ancien fonds*, Correspondence received.
18. Circular of 30 April 1877, *Bulletin international des sociétés de secours aux Militaires blessés*, No. 30, April 1877, p. 39.
19. Geneva Convention of 6 July 1906, Art. 18, Actes de la Conférence de Révision réunie à Genève du 11 Juin au 6 juillet 1906, Imprimerie Henri Jarrys, Geneva, 1906, p. 286; Laws of Armed Conflicts, p. 306.
20. *The Proceedings of the Hague Peace Conferences: The Conference of 1899*, Translation of the official texts, prepared in the Division of International Law of the Carnegie Endowment for International Peace under the supervision of James Brown Scott, Oxford University Press, New York, London, Toronto, Melbourne and Bombay, 1920, pp. 247-350, 453-454, 461-462 and 388; *Actes de la Conférence de Révision réunie à Genève du 11 juin ai 6 juillet 1906*, pp. 160-163, 175, 260, 271, 286 and 292; *The Proceedings of the Hague Peace Conferences: The Conference of 1907*, Translation of the official texts, prepared in the Division of International Law of the Carnegie Endowment for International Peace under the supervision of the James Brown Scott, Oxford University press, New York, London, Toronto, Melbourne and Bombay, 1920, 3 Vols, Vol. I, Plenary sessions, pp. 62-65, 651 and 702; Vol. III, Second, Third and Fourth Committees, pp. 292,296-299 and 560-564.
21. *Actes de la Conférence diplomatique de Genève de 1929*, Imprimerie du Journal de Genève, Geneva, 1930, pp. 248-249.

22. *Ibid.*, p. 666; *Laws of Armed Conflicts*, p. 330.

۲۳. «اما ما می‌دانیم که اگر به عنوان مثال یمن و حجاز بخواهند به شرطی که بتوانند از هلال استفاده نمایند به کنوانسیون ژنو بپیوندند، از لحاظ منطقی بسیار دشوار خواهد بود که آن را رد نماییم».

Paul des Gouttes, *La Convention de Geneve due 27 Juillet 1929, commentaire*, ICRC, Geneva, 1930, p. 149.

۲۴. نشانی که توسط جمعیت امداد اسرائیل استفاده می‌شود یک ستاره شش گوش است که از قرار گرفتن دو مثلث بر روی هم شکل گرفته است. یکی رو به بالا و دیگری پایین.

۲۵. نشان پیشنهادی یک محراب بر روی زمینه سفید بود، نماینده افغانستان در لندن که دولت متبوعش از وی خواسته بود تا این شرط را برای شناسایی جمعیت امداد افغان به کمیته بین‌المللی صلیب سرخ اعلام نماید، نام جمعیت را تحت عنوان «جمعیت محراب سرخ» ترجمه کرد. کلمه محراب از عربی گرفته شده است که مکانی است که امام در آن می‌نشیند و نشان دهنده قبله می‌باشد که رو به مکه دارد و تمامی مسلمانان بدان سو نماز می‌خوانند.

26. Letter from Dr M. Levontin, President of the Magen David Adom, to the ICRC, 20 July 1931, and letter from the ICRC to Dr Levontin, 18 July 1931, ICRC Archives, file CR 195. Letter from Ali Mohammad, Afghan envoy to London, to the ICRC, 27 December 1935; letter from Professor Max Huber, President of the ICRC, to Ali Mohammed, 20 January 1936; letter from Ali Mohammad to Max Huber, 21 February 1936; letter from Max Huber to Ali Mohammad, 16 April 1936; letter from Ali Mohammad to Max Huber, 23 July 1936, ICRC Archives, file B CR00/2, Afghanistan.

27. *Final Record of the Diplomatic Conference of Geneva of 1949*, Federal Political Department, Bern, 1949, 4 vols (hereinafter *Final Record 1949f*), Vol. II-A, pp. 89-92 and 187.

28. *Final Record 1949*, Vol. II-B, pp. 223-232 and 255-262.

29. *Final Record 1949*, Vol. I, p. 213; *Handbook*, p. 37; *Laws of Armed Conflicts*, p. 388.

30. *Official Records of the Diplomatic Conference on the Reaffirmation and Development of International Humanitarian Law Applicable in Armed Conflicts*, Geneva, 1974-1977, Federal Political Department, Bern, 1978, 17 vols, Vol. III, p. 14.

31. *Ibid.*, Vol. IX, pp. 462-467.

32. *Laws of Armed Conflicts*, p. 576; fAdoption of the red crescent by the Islamic Republic of Iran ,

International Review of the Red Cross (IRRC), No. 219, November-December 1980, pp. 316-317.

33. *Final Record 1949*, Vol. II-B, p. 534; for the text of the Israeli reservation, see *ibid.*, Vol. I, p. 348.

34. *Ibid.*, Vol II-B, p. 534.

35. Federal Political Department, report on deposit of instruments of ratification by the United States of America, authenticated copy of 8 August 1955. The wording of the objection is adapted to the title of each of the Conventions. See also *United Nations Treaty Series*, Vol. 213, pp. 379-384; Leon Friedman, ed., *The Law of War: A Documentary History*, Vol. I, Random House, New York, 1972, pp. 568-569; *Laws of Armed Conflict*, p. 590; Richard R. Baxter, The Geneva Conventions of 1949 before the United States Senate, *American Journal of International Law*, Vol. 49, No. 4, October 1955, pp. 550-555, at p. 554.

36. Letter and annex addressed to the ICRC on 14 May 1993 by Dr Asylbek Konakbaev, Chairman of the Kazakh Red Crescent and Red Cross Society.

37. Decree No. 863 by the Government of the Republic of Kazakhstan and draft law No. 12/4287 of 26 June 2001.

38. Law of the Republic of Kazakhstan: On the emblem and distinctive sign of the sanitary services of the Armed Forces of the Republic of Kazakhstan, 14 December 2001, No. 268-11 3RK, published in *Kazhstanskaya Pravda* (the official bulletin of the Republic of Kazakhstan) on 20 December 2001, ICRC Archives, file 122.11-KZ.

39. State of Eritrea, Ministry of Foreign Affairs, Instrument of accession to the Geneva Conventions of 12 August 1949, 29 July 2000; Federal Department of Foreign Affairs, Notification to the Governments of the States parties to the Geneva Conventions of 12 August 1949 for the Protection of War Victims : Accession by Eritrea, 4 September 2000, ICRC Archives, file 121.11ER.

۴۰. چنین خطرهایی کاملاً واقعی هستند و بر اساس حدس و گمان نمی‌باشند. طی جنگ‌های داخلی لبنان در مناطقی که مسلمانان یا دروزی‌ها اکثریت داشتند جمعیت هلال احمر لبنان برای رقابت با جمعیت صلیب سرخ لبنان تشکیل شد که هر دو در هنگام فعالیت و در نشست‌های منطقه‌ای جنبش چنین وضعیتی داشتند. چنین وضعیتی را در قبرس نیز می‌توان مشاهده نمود، در بخش شمالی این

جزیره جمعیت هلال احمر تشکیل شده است. در فدراسیون روسیه، شاخه اینگوش صلیب سرخ روسیه از نشان و نام هلال احمر استفاده می‌کند.

41. Quatrième Conférence internationale des Sociétés de la Croix-Rouge tenue à Carlsruhe du 22 au 27 septembre 1887, Compte rendu, Central Committee of German Red Cross Associations, Berlin, 1887, p. 90.

کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر، نمایندگان جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر ملی، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، فدراسیون و کشورهای عضو کنوانسیون‌های ژنو را گرد هم می‌آورد که اصولاً هر چهار سال یک بار نشست دارد.

42. *Organisation générale et Programme de la Croix-Rouge*, 2nd ed., Geneva, 1898, pp. 25-26.

These conditions for recognition were published in all subsequent editions of the *International Red Cross Handbook* up to 1942.

43. Report on the Work of the Preliminary Conference of National Red Cross Societies for the Study of the Conventions and of Various Problems relative to the Red Cross, ICRC, Geneva, 1947, pp. 133-136.

44. Seventeenth International Red Cross Conference, Stockholm, 1948, Report, Swedish Red Cross, Stockholm, 1948, pp. 77-78 and 89-90.

45. Statutes of the International Red Cross and Red Crescent Movement (adopted by the 25th International Conference of the Red Cross, Geneva, October 1986), Article 4, *IRRC*, No. 256, January-February 1987, p. 25 ff.; *Handbook*, p. 415 ff.

46. *Handbook*, pp. 421-422.

۴۷. اساسنامه فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر در دوازدهمین نشست مجمع عمومی، که از ۲۳ تا ۲۸ اکتبر ۱۹۹۹ در ژنو برگزار شد مورد بازنگری و تصویب قرار گرفت. در عمل شرایط شناسایی توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و پذیرش به فدراسیون سال‌های زیادی بود که به طور مشترک توسط دو نهاد، در چارچوب کمیسیون مشترک مقررات جمعیت ملی تحت بررسی بود. براساس آن پذیرش به فدراسیون همواره پس از شناسایی توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، به وسیله مجمع با اجماع صورت می‌گرفت.

48. Twenty-fourth International Conference of the Red Cross, Manila, 1981: The question of the emblem, Statement by Alexandre Hay, President of the ICRC, *IRRC*, No. 226, January-February 1982,

pp. 35-39. Those disadvantages had already been pointed out in the Report on the Re-appraisal of the Role of the Red Cross in 1975. See Donald D. Tansley, *Final Report: An Agenda for Red Cross*, Henry Dunant Institute, Geneva, 1975, pp. 125-127.

۴۹. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ این مسئله را در سال ۱۸۷۷ فهمید و اعلام نمود که: «آیا در تقابل مسلمانان با صلیب ژنو که آنها آن را به اشتباه یک نشان مذهبی می‌پندارند زیان و ضرر زیادی وجود ندارد آن هم به وسیله هلال احمر که خود یک نشان مذهبی می‌باشد؟ آیا نیاستی از این تعارضات دوری نمود به خصوص در زمان جنگ که تعصب و افراط‌گرایی نژادی و مذهبی به طور اجتناب‌ناپذیری به اوج خود می‌رسد؟»

Bulletin international des sociétés de secours aux militaires blessés, No. 30 April 1877, p. 44.

این اشتباه قلمی نشان می‌دهد که چه اندازه اظهارنظر درباره مسئله‌ای با ماهیت این‌چنینی سخت است.

۵۰. اگرچه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون، همکاری با جمعیت‌های اسرائیل یا قزاق و یا هر یک از دیگر جمعیت‌هایی را که اصول بنیادین را رعایت می‌کنند اما نتوانسته‌اند به هر دلیل شناسایی را به دست آورند رد نکرده‌اند، اما شرایط هنوز برای این دسته از جمعیت‌های ملی چندان رضایت‌بخش نیست، چرا که آنها نمی‌توانند به عنوان یک عضو کامل در نشست‌های جنبش شرکت کنند. با تمامی این احوال لازم است خاطرنشان شود که دولت اسرائیل به طور کامل در کنفرانس‌های بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر از زمان هفدهمین کنفرانس که در اوت ۱۹۴۸ در استکهلم برگزار شد شرکت نموده است.

51. A number of such cases are cited in our study entitled *The Emblem of the Red Cross: A Brief History*, ICRC, Geneva, 1977, pp. 61-70.

52. Quatorzième Conférence internationale de la Croix-Rouge tenue à Bruxelles du 6 au 11 octobre 1930, *Compte rendu*, Belgian Red Cross, Brussels, 1930, p. 127.

53. *Final Record 1949*, Vol. II-A, pp. 150-151.

54. Letter from General Maitra, Secretary General of the Indian Red Cross Society, to the ICRC, 2 November 1977, and reply from Mr Alexandre Hay, President of the ICRC, 17 November 1977, ICRC Archives, file 121 (66).

The Sri Lanka Red Cross had already asked in 1957 to adopt the swastika, a well-known symbol in

India and Sri Lanka for many centuries. ICRC Archives, file 121 (32).

55. ICRC Archives, file 043.

۵۶. همان‌طور که قبلاً خاطر نشان شد قزاقستان اکنون تصمیم گرفته است تا از شرط‌هایی که در سال ۱۹۹۳ در ارتباط با استفاده از دو نشان مطرح ساخت صرف‌نظر نماید.

57. Cornelio Sommaruga, Unity and plurality of the emblems, *IRRC*, No. 289, July-August 1992, pp. 333-338. It should be noted that this article was published in the *Review* more than a year before the first news emerged about the Israeli-Palestinian negotiations which were to lead to the Washington agreement of 13 September 1993 (*Keeping's Record of World Events, News Digest for September 1993*, p. 39658).

58. Sommaruga, *ibid.*, p. 337.

59. *Ibid.*

60. Council of Delegates, Seville, 26-27 November 1997, *Report of the Standing Commission on the Emblem*, document prepared by the Standing Commission (CD 97/4.1/1), Geneva, June 1997.

شورای نمایندگان جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر، نمایندگان جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، و فدراسیون را هر دو سال یکبار در نشست‌های اساسی گرد هم می‌آورد. کمیسیون دایم صلیب سرخ و هلال احمر متشکل از ۵ عضو انتخاب شده توسط کنفرانس بین‌المللی، دو نماینده کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، و دو نماینده فدراسیون می‌باشد. کمیسیون در فاصله زمانی میان دو کنفرانس تشکیل جلسه می‌دهد و وظیفه اصلی آن آماده نمودن زمینه‌های برگزاری کنفرانس و شورای نمایندگان می‌باشد.

61. *Ibid.*, p. 13.

62. Resolution 2, *IRRC*, No. 322, March 1998, pp. 141-142.

۶۳. ابزارهای ممکن اجرای قطعنامه درباره نشان (Council of Delegates, Seville, November 1997) اسناد کاری پیشنهاد شده توسط خانم کریستینا ماگنوسن، عضو کمیسیون دایم صلیب سرخ و هلال احمر، ژنو، اکتبر ۱۹۹۸. اصطلاح «استفاده مصونیتی» هنگامی به کار می‌رود که نشان تجلی آشکار مصونیتی باشد که کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی به آن، به نهادهای پزشکی نظامی و غیرنظامی و پرسنل، وسایل نقلیه و ساختمان‌ها و تجهیزات آنها داده‌اند. اصطلاح «استفاده نشانگری» هنگامی به کار می‌رود که نشان توسط جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر برای اشاره به

فعالیت‌ها، اشخاص و دارایی‌هایی نشان داده می‌شود که تحت پوشش کنوانسیون ژنو، و پروتکل‌های الحاقی به آنها، که از خدمه پزشکی نیروهای مسلح حفاظت می‌کنند، قرار ندارند.

64. Resolution 3 of the 27th International Conference and Resolution 2 of the Council of Delegates,

IRRC, No. 836, December 1999, pp. 872-873.

۶۵. چین، کلمبیا، مصر، فرانسه، هند، ایران، اسرائیل، قزاقستان، لبنان، مالزی، فدراسیون روسیه، سنگال، سوئیس، بریتانیا و ایالات متحده.

۶۶. براساس ماده ۵ پاراگراف ۲ اساسنامه جنبش بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر، از جمله وظایف کمیته بین‌المللی صلیب سرخ «تلاش برای فهم و اشاعه دانش و حقوق بشردوستانه بین‌المللی قابل اجرا در درگیری‌های مسلحانه و آمادگی برای ارتقای آن» می‌باشد.

۶۷. بنگرید به ضمیمه ۱.

۶۸. بعضی گروه‌ها اعتراض نمودند که کریستال‌ها دارای شش وجه می‌باشند و از این رو نمی‌توان این اصطلاح را برای یک مربع به کار برد، با وجود اینکه درست است که بسیاری از کریستال‌ها شش وجه دارند اما کریستال‌هایی نیز وجود دارند که مکعبی شکل هستند به خصوص نمک (کلوراید سدیم)، فلوراید، سنگ نور، و بسیاری دیگر از کریستال‌های معدنی. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همچنین دقت کرد تا اطمینان حال نماید که این اصطلاح هیچ مفهوم ضمنی منفی در ارتباط با واقعه بد Kristallnacht (۱۰-۹ نوامبر ۱۹۳۸) ندارد. که طی آن شمار زیادی از کنیسه‌ها توسط نازی‌ها با خاک یکسان شدند، هزاران مغازه متعلق به یهودیان غارت شدند، تعداد بیشماری از یهودیان کشته یا زخمی شدند و ۲۰۰۰۰ تن دیگر بازداشت شدند. در زبان عبری از این برنامه خاص به وسیله کلمه (Bdolah) یاد می‌شود که هیچ ارتباطی با کریستال ندارد. در انگلیسی آن مشهور به شب شیشه شکسته است.

69. The draft is appended to this article (Annex 1).

70. Decision 15, 12 November 2000.

71. Decision 15-3, 16 May 2001.

72. Decision 9, 12 June 2001.

73. *IRRC*, No. 845, March 2002, pp. 277-279. The text of the resolution adopted on 14 November

2001 by the Council of Delegates (Resolution 6) is appended (Annex 5).

۷۴. برای کمک به قربانیان غیرنظامی حملات و درگیری‌ها توسط این ابزارها، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ تصمیم گرفت تا حمایت قابل توجهی برای خدمه پزشکی اورژانس، ستاره سرخ داوود که

اغلب همه کمک‌های اولیه را برای جمعیت غیرنظامی اسرائیل ارایه می‌دهد، فراهم نماید. همچنین کمیته بین‌المللی صلیب سرخ چنین حمایتی را از خدمه پزشکی اورژانس جمعیت هلال احمر فلسطین به عمل آورده است، به رغم خشونت و درگیری در خاورمیانه دو جمعیت یک سری کانال‌های ارتباطی را باز نگاه داشته‌اند و اقدام به بعضی همکاری‌ها در جهت کمک به قربانیان می‌نمایند. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همچنین همکاری نزدیکی با جمعیت‌ها در عرصه‌های سنتی فعالیت همچون اشاعه حقوق بشردوستانه بین‌المللی، ردیابی اشخاص گم شده و احیای روابط خانوادگی انجام می‌دهد.

75. 10th meeting of the Standing Commission, 6 February 2002, Decision 3.

76. Report to the Standing Commission by the Working Group on the Follow-up to Resolution 6 of the Council of Delegates 2001, 5 May 2003, p. 7.

77. 14th meeting of the Standing Commission, 13 May 2003, Decision 13.

۷۸. اظهارات خانم کریستینا ماگنوسن، گزارشگر ویژه کمیسیون دایمی درباره موضوع نشان، چهارم دسامبر، ۲۰۰۴.

۷۹. اظهارات عالیجناب محمدصالح دمبری، نماینده دائم الجزایر، اظهار نظر نامبرده از سوی گروه کشورهای عرب در پنجم دسامبر ۲۰۰۳ صورت گرفت.

۸۰. اظهارات دکتر کارلوس گروزمین، عضو شورای ستاره سرخ داوود در اسرائیل، چهارم دسامبر ۲۰۰۳،

۸۱. قطعنامه شماره ۵ شورای نمایندگان، پاراگراف ۶.